

A KSH jelenti 2017. I-II. negyedév

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL

A KSH JELENTI

GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM

2017. I–II. negyedév

Budapest, 2017

© Központi Statisztikai Hivatal, 2017

ISSN 1219–6754

A kézirat lezárásának dátuma: 2017. augusztus 31.

Felelős kiadó: Dr. Vukovich Gabriella elnök

Felelős szerkesztő: Kátainé Marosi Angéla főosztályvezető

Nyomdai Kivitelezés: Xerox Magyarország Kft. – 2017.088

TARTALOM

GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM, 2017. JANUÁR–JÚNIUS	5
Összefoglalás.....	5
RÉSZLETES ÁTTEKINTÉS	14
<i>Makrogazdasági folyamatok</i>	<i>14</i>
Hazai és nemzetközi makrogazdasági folyamatok.....	14
Külkereskedelem	22
<i>Ágazati teljesítmények.....</i>	<i>27</i>
Ipar	27
Energia	33
Építőipar.....	34
Lakásépítés, ingatlanforgalom	36
Kiskereskedelem.....	39
Turizmus, vendéglátás.....	41
Szállítás, közlekedés.....	42
<i>Termelői és fogyasztói árak</i>	<i>44</i>
Mezőgazdasági termelői árak.....	44
Ipari, építőipari termelői árak.....	44
Fogyasztói árak	45
<i>Társadalmi és jövedelmi folyamatok</i>	<i>49</i>
Demográfiai helyzet.....	49
Munkaerőpiac, keresetek	50
Személy sérüléses közúti közlekedési balesetek.....	59
FÜGGELÉK	61

Megjegyzések

Az adatok forrása, ahol más megjegyzés nincs, a KSH adatgyűjtése.

A százalék- és viszonyszámok kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történt. A kerekített részadatok összegei eltérhetnek az összesen adattól.

Az indexek, ahol más megjegyzés nincs, összehasonlító áron szerepelnek. Az évközi havi, illetve negyedéves adatok általában előzetesnek tekintendők, a későbbiek során módosulhatnak.

A nemzetközi konjunktúra-jelzőszámok esetében Magyarország adatait a többi országgal összehasonlítható módszer alapján számítva közöljük.

Jelmagyarázat:

- = a jelenség nem fordult elő
- .. = az adat nem ismeretes
- 0 = a mutató értéke olyan kicsi, hogy kerekítve zérust ad
- x = a mutató nem értelmezhető
- +
- = előzetes adat
- R = revidált adat
- , | = a vonallal elválasztott adatok összehasonlíthatósága korlátozott

GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM, 2017. JANUÁR–JÚNIUS

Összefoglalás

Hazai és nemzetközi makrogazdasági folyamatok

- 2017 első felében a világgazdaságot bővülés jellemezte, a globális folyamatokat leginkább meghatározó nemzetgazdaságok közül **Kína** gazdasági teljesítménye átlagosan 6,9, az **Egyesült Államoké** 2,0%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest.¹ Az előzetes adatok alapján a 28 tagországot tömörítő **Európai Unió** gazdasági teljesítménye 2017 I. félévében 2,2%-kal bővült az előző év azonos időszakához viszonyítva. A növekedés üteme gyorsult a korábbi negyedévekhez képest.²
- 2017 első felében folytatódott a konjunktúra a magyar gazdaságban, a **GDP volumene** – a KSH gyorsbecslése szerint – **2017 II. negyedévében 3,2%-kal nőtt** az egy évvel korábbihoz képest. A bővüléshez a legnagyobb mértékben a piaci alapú szolgáltatások járultak hozzá. A szezonálisan és naptárhatással kiigazított index szerint a gazdasági teljesítmény az előző év azonos időszakához viszonyítva az uniós átlagnál nagyobb mértékben, 3,6, az előző negyedévhez képest 0,9%-kal bővült.
- **2017 I. félévében** a hazai **GDP volumene** – az I. negyedévi 4,2 és a II. negyedévi 3,2%-os növekedés eredményeként – 3,7%-kal meghaladta az egy évvel korábbi. A szezonálisan és naptárhatással kiigazított index szerint a gazdasági teljesítmény 2017 I. félévében az uniós átlagot meghaladva, 3,7%-kal emelkedett. (A rendelkezésre álló adatok alapján a visegrádi országok mindegyikében nőtt a GDP volumene.)
- A **külkereskedelmi termékforgalomban 2017. I. félévben** – az első becslés szerint – a kivitel értéke 51,0 milliárd eurót tett ki, 9,9%-kal nagyobb összeget, mint 2016 első hat hónapjában. A behozatal értéke 45,6 milliárd euró volt, 11%-kal több, mint egy évvel korábban. A növekedési ütemek az elmúlt hat év azonos időszakát tekintve a legjelentősebbek. Külkereskedelmünk az I. félévet 5,4 milliárd eurós aktívummal zárta, ami a mérleg csekély mértékű, 41 millió eurós romlását jelenti az egy évvel korábbihoz képest.
- A részletesen feldolgozott, **2017. január–májusi** adatok szerint a **külkereskedelmi termékforgalom volumene** az exportban 8,1, az importban pedig 8,2%-kal bővült

¹ Szezonálisan kiigazított adatok szerint. Forrás: az OECD adatbázisa.

² Szezonálisan és munkanaphatással kiigazított adatok szerint. Forrás: az Eurostat adatbázisa.

2016 azonos időszakához viszonyítva. A forgalom **forintban mért árszínvonala** nőtt a 2016. január–májusihoz képest, kivitelben 1,9, behozatalban 3,0%-kal. A **cserearány** kedvezőtlenül alakult 2017 első öt hónapjában, a – legnagyobbbrészt az energiahordozók 35% körüli drágulásával összefüggésben álló – romlás mértéke 1,1% volt. A **forint** az euróhoz képest 2017 január–májusában 0,9%-kal erősebb, a dollárhoz viszonyítva viszont 2,8%-kal gyengébb volt, mint 2016 első öt hónapjában.

Ágazati teljesítmények

- **2017 júniusában az ipari termelés** volumene³ 4,0%-kal bővült az egy évvel korábbihoz képest. Munkanaphatástól megtisztítva a kibocsátás 6,5%-kal emelkedett. (2017 júniusában eggyel kevesebb munkanap volt, mint egy évvel korábban.) Az ipari értékesítési irányok közül a belföldi értékesítés volumene 2,6, az exporté 4,6%-kal nőtt 2016 azonos időszakához képest. Az ipari területek közül a feldolgozóipar termelése 3,9, a csekély súlyú bányászaté 17%-kal emelkedett, míg az energiaiparé 0,4%-kal csökkent. A három legjelentősebb feldolgozóipari részterület közül az elektronikai iparban 6,9, az élelmiszeriparban 0,9%-kal többet, a járműgyártásban 1,9%-kal kevesebbet termeltek az egy évvel korábbihoz viszonyítva.
- A júniusi **ipari kibocsátás az előző hónaphoz képest** – a szezonális és munkanaphatással kiigazított adatok szerint – 1,2%-kal csökkent.
- **2017 I. félévében** az ipari termelés volumene 5,6%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. Az összes értékesítés közel kétharmadát adó exporteladások volumene 5,8, a több mint egyharmadát adó belföldi eladásoké 3,8%-kal nőtt. Mindegyik ipari területen emelkedett a termelés volumene: a kibocsátás 95%-át adó feldolgozóiparban 5,5, az energiaiparban 1,1, a csekély súlyú képviselő bányászatban 19%-kal.
- **2017 I. félévében** – a vegyi anyag, termék gyártása kivételével – mindegyik **feldolgozóipari** területen nőtt a termelés, a legnagyobb mértékben (20%) a gép, gépi berendezés gyártásában. A szinte teljes egészében külföldre termelő elektronikai ipar kibocsátása – elsősorban a kiemelkedő márciusi és májusi termelésnövekedés következtében – 8,8%-kal bővült. Az elektronikai ipar két legnagyobb részterülete közül a jelentősebb, az elektronikus fogyasztási cikkek gyártása 19, a kisebbik, a híradástechnikai berendezés gyártása 9,6%-kal nőtt. Szintén a feldolgozóipari átlagot meghaladó mértékben bővült a kohászat, fémfeldolgozás (8,7%), a textil- és bőripar (7,4%), a gumi-, műanyag- és építőanyagipar termelése (6,2%), valamint a gyógyszergyártás (5,8%). A feldolgozóiparon belül a legnagyobb súlyúnak (29%) számító járműgyártás termelése 3,0%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A két meghatározó

³ Az ipar összesen adata a teljes iparra, az iparra vonatkozó többi adat a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások körére vonatkozik.

járműipari terület közül a közúti jármű alkatrészeinek gyártása 4,9, a közúti gépjármű gyártása 1,0%-kal növekedett. A feldolgozóipari termelés egytizedét adó élelmiszeripari kibocsátás 2,4%-kal nagyobb, ezen belül a legnagyobb részterületnek számító húsiparé 2,9%-kal kisebb volt az egy évvel korábbinál. Az élelmiszeripari értékesítés mindkét irányba nőtt: a belföldi eladások volumene 2,5, az exporté 5,1%-kal bővült.

- Az egy évvel korábbihoz képest 2017 I. félévében az ipari termelés minden **régióban**⁴ emelkedett, a leginkább Észak-Alföldön (8,3%), a legkevésbé Dél-Alföldön (3,6%).
- 2017 júniusában a megfigyelt feldolgozóipari területek **új rendelkezéseinek**⁵ volumene 6,0%-kal emelkedett, ezen belül az új belföldi rendelkezéseké 0,4, az új exportrendeléseké 7,0%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. A járműgyártás új rendelkezései 3,4, az elektronikai iparéi 4,4%-kal emelkedtek. Az **összes rendelkezésállomány** volumene június végén 2,4%-kal elmaradt az egy évvel korábbitól.
- 2017. január óta az **építőipar termelési volumene** emelkedik, **2017 I. félévében** jelentősen, 27%-kal bővült az előző év azonos időszaki alacsony bázishoz képest. (A termelés volumene 2016-ban átlagosan mintegy 19%-kal csökkent az egy évvel korábbihoz képest, ami elsősorban az uniós forrásból végzett munkák 2015. végi befejeződéséből adódott.) Mindkét építményfőcsoportban nőtt a termelés: az épületek építése esetében 24, az egyéb építményekében 35%-kal.
- **2017 júniusában** az építőipari termelés volumene kiemelkedően, több mint 27%-kal magasabb volt 2016 azonos időszakához viszonyítva. Az **épületek építése** 26%-kal bővült, ami júniusban is elsősorban az ipari és raktárépületek, kisebb mértékben a sportlétesítmények és oktatási épületek építésének az eredménye volt. Az **egyéb építmények építésének** volumene 30%-kal haladta meg az egy évvel korábbit, itt a termelés az alacsony bázis mellett az út- és vasútépítési munkák következtében nőtt.
- Az **új építőipari szerződések** volumene **júniusban** közel 40%-kal magasabb volt, mint az előző év azonos időszakában, az épületek építésére 27, az egyéb építmények építésére 48%-kal több szerződést kötöttek, mint egy évvel korábban. Az építőipari vállalkozások **szerződésállományának** volumene **június végén** 94%-kal meghaladta az egy évvel korábbi alacsony bázist.
- 2016-ban közel harmadával bővült a **lakásépítés**. 2017 I. félévében az építési kedv jelentősen megnőtt, közel másfélszer annyi új lakás épült (5004 darab), mint egy évvel korábban. Országszerte dinamikusan nőtt a használatba vett lakások száma: a városokban több mint másfélszeresére, a községekben közel kétszeresére emelkedett. Budapesten ugyanakkor annyi lakás épült fel, mint egy évvel korábban, a nagyobb léptékű beruházások átadása ugyanis később realizálódik. A használatba vett lakások

⁴ Telephely szerinti adatok alapján.

⁵ A legalább 50 főt foglalkoztató ipari vállalkozások körében.

átlagos alapterülete 95 m²-re emelkedett, ami 6 m²-rel több, mint 2016. I. félévben volt. Az építésügyi szakhatóságok által **kiadott lakásépítési engedélyek és az új lakások építésére vonatkozó egyszerű bejelentések száma** együttesen 19 823 volt, 40%-kal több, mint 2016 I. félévében. 2017 I. félévében **915 lakás szűnt meg**, 6,6%-kal több, mint az előző év azonos időszakában, a legtöbb megszűnés avulás miatt következett be.

- A **kiskereskedelmi üzletek forgalmának** volumene a nyers adat szerint **2017 júniusában** 5,2, az **I. félévben** 3,9%-kal nőtt az előző év azonos időszakához viszonyítva. (A naptárhatástól megtisztított adatok alapján júniusban 5,7, január–júniusban 3,9%-os volt a növekedés.) 2017 első hat hónapjában az összforgalom 47%-át kitevő **élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes üzletek** eladásai 2,3%-kal meghaladták az előző év azonos időszakit. Ezen belül a forgalom 78%-át lebonyolító vegyes termékkörű üzleteké 3,3%-kal növekedett, míg az élelmiszer-, ital-, dohányáruszaküzleteké 1,2%-kal mérséklődött. A **nem élelmiszertermék jellegű üzletek** forgalma 6,5%-kal növekedett, ezen belül a hasznáلتcikk-üzletek kivételével a többi tevékenységcsoportban emelkedtek az eladások. Az **üzemanyag-töltő állomások üzemanyag-forgalma** – növekvő üzemanyagárak mellett – 3,0%-kal bővült.
- A kiskereskedelmen kívül számba vett **gépjármű- és járműalkatrész-üzletek** forgalmában 2,7%-os volt az emelkedés.
- A **kereskedelmi szálláshelyeken** a vendégek száma 10, a vendégéjszakáké 11%-kal emelkedett 2017. I. félévben az előző év azonos időszakához képest. A szálláshelyeket a külföldi vendégek 13%-os bővülés után 6,4 millió, a belföldiek 8,3%-os bővülést követően 5,8 millió vendégéjszakára vették igénybe.
- A legfontosabb **küldő ország** továbbra is Németország, amely a teljes külföldi forgalom 14%-át adta. Az orosz vendégforgalom 36, a cseh 12, az egyesült államokbeli 11, míg a német vendégforgalom – 2016 októberében kezdődött emelkedő tendencia eredményeként – 10%-kal nőtt.
- A vendégforgalom bővülése a **szálláshelyek árbevételét** is növelte: folyó áron összesen 197 milliárd forint bruttó árbevételt könyveltek el az év első hat hónapjában, 17%-kal többet, mint egy évvel korábban. A **Széchenyi Pihenőkártyával** történő fizetésekből 8,5 milliárd forint, az egy évvel korábbinál folyó áron 11%-kal több bevétel származott.
- A **vendéglátóhelyek** eladási forgalmának volumene 0,3%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest, értéke az első hat hónapban összesen 494 milliárd forintot tett ki.

Termelői és fogyasztói árak

- **2017 júniusában a mezőgazdasági termelői árak** 2,5%-kal meghaladták az előző év azonos időszakit, a növényi termékek ára 3,1%-kal csökkent, az élő állatok és állati termékeké pedig 13%-kal emelkedett. A gabona- és a zöldségfélék termelői árának

csökkenése (7,2%, illetve 0,8%) mellett a gyümölcsfélék jelentősen drágultak (18%). Az élő állatok (8,7%) és az állati termékek (23%) termelőiár-szintje is emelkedett.

- **2017 első félévében** a mezőgazdasági termelői árak 2,1%-kal emelkedtek, a növényi termékek árának csökkenése (3,0%) mellett az állatok és állati termékeké 12%-kal nőtt.
- A **mezőgazdasági termelés ráfordítási árai** 2017 I. félévében 1,2%-kal alacsonyabbak voltak az előző év azonos időszakánál. A folyó termelőfelhasználás árszínvonala 1,6%-kal mérséklődött, a mezőgazdasági beruházásoké pedig 1,7%-kal emelkedett. Az **agrárrolló** értéke 103,3% volt.
- Az **ipari termelői árak** 2017. júniusban 1,5, január–júniusban 3,2%-kal magasabbak lettek az előző év azonos időszakához képest, az emelkedő tendencia több mint fél éve tart. A dráguló vegyipari termékek nagymértékben hozzájárultak az áremelkedéshez.
- Az **ipari belföldi eladások árai** erőteljes ütemben emelkedtek: az árak júniusban 3,2, január–júniusban 5,5%-kal haladták meg az egy évvel korábbi alacsony bázist. Az év első hat hónapjában az energiaipar értékesítési árai 0,2, a feldolgozóiparéi 8,0%-kal növekedtek az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Az elektronikai ipar kivételével mindegyik feldolgozóipari részterületen drágultak a termékek, a jelentős súlyúnak számító élelmiszeriparban 4,4, a kősztyártás, kőolaj-feldolgozás területén 26%-kal.
- 2017 január–júniusában az **ipari exportértékesítés árai** az előző év azonos időszakához viszonyítva 2,1%-kal emelkedtek, ezen belül a feldolgozóipari területek többségében drágulást, a legnagyobb súlyú járműgyártásban 1,5%-os csökkenést mértek. (2017 júniusában az exportértékesítési árak 0,8%-kal meghaladták a 2016. júniusit.)
- Az **építőipar termelői árai** az **I. félévben** 4,3%-kal emelkedtek az előző év azonos időszakához viszonyítva. A 2017. II. negyedéves építőipari termelői árak az előző év azonos időszakához képest 4,6, az előző negyedévhez viszonyítva 1,4%-kal magasabbak voltak.
- **2017. júliusban** kissé gyorsult a **fogyasztói árak** növekedési üteme a júniuséhoz képest, az árszínvonal 2,1%-kal felülmúlta az egy évvel korábbit. Az **év első hét hónapjában** az árak átlagosan 2,3%-kal magasabbak voltak, mint az előző év azonos időszakában. A fogyasztásban magas arányt képviselő járműüzemanyagok 9,7, a gyógyszerek, gyógyárak 2,4%-kal drágultak. A dohányárak ára a jövedéki adó emelése következtében 5,4, a szeszes italoké 1,6%-kal emelkedett. Az élelmiszerárak 2,4%-kal növekedtek, ezen belül a cukor 12,5, a sertéshús 12,2, a sajt 7,1, a párizsi, kolbász 5,9, a kenyér 3,7%-kal drágult, miközben a csokoládé, kakaó, a liszt, a burgonya, a tojás és különösen a baromfihús olcsóbb lett. (A tej, a tojás és a baromfihús áfakulcsának mértékét az év elején 5%-ra csökkentették.) A friss zöldségért 4,5, a friss hazai és déligyümölcsért 4,2%-kal többet kellett fizetni. A fogyasztói kosárból 28%-kal részesedő szolgáltatások árszínvonala 1,6%-kal nőtt, és majdnem mindegyik szolgáltatási területen emelkedtek az árak, kivéve

a hírközlést, ahol 2,1%-kal csökkent. A háztartási energia ára 0,5, a ruházkodási cikkeké 0,4%-kal nőtt. Előbbi főcsoportban a tűzifa ára emelkedett nagyobb mértékben (5,6%-kal). A főbb rezsitételek (elektromos energia, vezetékes gáz, távfűtés) ára nem módosult. A tartós fogyasztási cikkek ára 0,4%-kal alacsonyabb lett, ezen belül a tartós háztartási cikkekért 1,1%-kal többet, a járművekért 0,2, a tartós kulturális cikkekért (televízió, számítógép, telefon) 3,6%-kal kevesebbet kellett fizetni.

- A fogyasztói árak **júliusban az előző hónaphoz képest** átlagukat tekintve nem változtak. A járműüzemanyag 1,5%-kal olcsóbb lett. Az élelmiszerárak 0,2%-kal mérséklődtek, meghatározóan az idényáras élelmiszerek 6,0%-os árcsökkenése miatt. A nyári kiadások következtében a ruházkodási cikkekért 2,5%-kal kevesebbet kellett fizetni, az üdülési szolgáltatások ugyanakkor a főszezonból adódóan 5,9%-kal drágultak.

Társadalmi és jövedelmi folyamatok

- **2017 júniusában** 7328 gyermek született, 2,6%-kal kevesebb, mint az előző év azonos időszakában. A 9225 halálozás 5,4%-os csökkenést jelent, a természetes fogyás 1897 fő volt, 326-tal kevesebb az egy évvel korábinál.
- **2017 első félévét** 2016 azonos időszakához viszonyítva kismértékű, 0,2%-os születésszám-emelkedés, továbbá ezt jóval meghaladó, 8,5%-os halálozási többlet és kevesebb házasságkötés jellemezte.
- Az előzetes adatok szerint 2017 első hat hónapjában 43 870 **gyermek született**, 0,2%-kal, szám szerint 104 újszülöttel több a 2016 azonos időszakánál. 2016 szökőév volt, így 2017-ben egy nappal rövidebb volt a vizsgált időszak. Ennek figyelembevételével, a szökőnapphatástól megtisztított születésszám valamivel nagyobb mértékű, 0,8%-os emelkedést jelez. Az első féléven belül januárban és májusban született több gyermek, mint 2016 azonos hónapjában: januárban mindössze 0,4, májusban viszont 9,3%-kal emelkedett a születésszám, az első félév többi hónapjában azonban csökkent az újszülöttek száma. A születési arányszám nem változott, ezer lakosra 2017 és 2016 első félévében is 9,0 élveszületés jutott.
- 2017 I. félévében 69 062 **halálozás** történt, ami jelentős, 8,5%-os, a szökőnapphatást figyelembe véve 9,1%-os emelkedés a 2016. január–júniusához képest. A halálozási többlet januárban és februárban magas volt, januárban 26, februárban – a szökőnapphatással korrigálva – 23%-kal többen hunytak el, mint 2016 azonos hónapjaiban. Márciustól a kedvezőtlen folyamat lényegesen lassult, március–áprilist 4,3%-os halálozási többlet jellemezte, májusban és júniusban pedig már kevesebben hunytak el, mint egy évvel korábban. A 2017. eleji jelentős halálozási többlet hátterében – a két évvel ezelőtti folyamatokhoz hasonlóan – a tetőző influenzajárvány állhatott. 2017. január–júniusban ezer lakosra 14,2 halálozás jutott, 1,2 ezrelékponttal több a 2016. azonos időszakánál.

- A halálozások jelentős, valamint a születések kismértékű emelkedése következtében a **természetes fogyás** a 2016. első félévi 19 903-mal szemben 2017 első hat hónapjában 25 192 fő volt, ami 27%-os emelkedést jelent.
- A 2017 első felében megkötött 21 624 **házasság** 4,6%-kal, számszerűen 1033-mal volt kevesebb a 2016 azonos időszakánál. A januári 1,8%-os emelkedést követően a február–májusi időszakban – szökőnapphatással korrigálva – átlagosan 8,4%-kal mérséklődött a frigyek száma, júniusban 5,3%-kal növekedett. A 2017. I. félévi házasságkötési arányszám 4,5 ezrelékes értéke 0,1 ezrelékponttal alacsonyabb volt, mint egy évvel korábban.
- **2017 II. negyedévében** a foglalkoztatottsági és a munkanélküliségi mutatók tovább javultak az előző év azonos időszakához viszonyítva. A 15–74 évesek körében a **foglalkoztatottak száma** egy év alatt 77 ezer fővel, 4 millió 420 ezer főre bővült. A növekedés hátterében teljes egészében a hazai elsődleges munkaerőpiacon bekövetkezett létszámemelkedés áll, mivel a közfoglalkoztatottak és a külföldi telephelyen dolgozók száma – 26, illetve 4 ezer fővel – kevesebb lett, mint 2016 II. negyedévében volt. (Utóbbi esetben ez mintavételi hibahatáron belüli csökkenést jelentett.) A foglalkoztatottak közül 4 millió 371 ezren tartoztak a 15–64 évesek korcsoportjában, 66 ezer fővel (1,5%-kal) többen a 2016. II. negyedévinél, **foglalkoztatási arányuk** pedig 1,6 százalékponttal, 68,1%-ra emelkedett. A férfiak foglalkoztatási mutatói nagyobb mértékben javultak, esetükben a foglalkoztatási arány az előző év azonos időszakához képest 2,2 százalékponttal, 75,1%-ra, míg a nők 1,1 százalékponttal, 61,1%-ra nőtt. Mindhárom fő korcsoportot a foglalkoztatottság növekedése jellemezte. A munkaerőpiacon kis létszámban jelen lévő 15–24 éves fiatalok foglalkoztatási aránya 28,9, a legjobb munkavállalási korú, 25–54 éveseké 83,7, míg az 55–64 éveseké 51,2%-ra emelkedett.
- A 15–64 éves népesség körében a **munkanélküliek száma** 37 ezer fővel (16%-kal) 196 ezer főre mérséklődött 2016 II. negyedévéhez viszonyítva, a **munkanélküliségi ráta** pedig ugyanezen időszak alatt 0,8 százalékponttal, 4,3%-ra csökkent. A férfiakat alacsonyabb szintű munkanélküliségi ráta jellemezte, mint a nőket (4,0 és 4,6%), egyúttal előbbieket körében a munkanélküliségi ráta nagyobb mértékben (1,3 és 0,3 százalékponttal) javult. Mindhárom fő korcsoportban csökkent a munkanélküliek száma és aránya. A 15–24 éves fiatalok munkanélküliségi rátája 11,0, a 25–54 éveseké 3,7, az 55–64 éveseké 3,9%-ra esett vissza. A munkanélküliek 44,1%-a **tartósan**, azaz legalább egy éve **munkanélküli**, ez 5,4 százalékponttal alacsonyabb az egy évvel korábbinál, míg a **munkakeresés átlagos időtartama** 18,9-ről 17,0 hónapra csökkent⁶.

⁶ A 15–74 éves népességen belül.

- **2017 júniusában** a teljes munkaidőben alkalmazásban állók – nemzetgazdasági szintű⁷ – **bruttó átlagkeresete** 297 300 forint volt, 14,4%-kal magasabb az előző év azonos időszakánál. A családi adókedvezmény nélküli **nettó átlagbér** szintén 14,4%-kal nőtt, összege 197 700 forintot tett ki, míg a kedvezmény figyelembevételével becsülhető nettó átlagkereset 205 500 forint volt.
- **2017. január–júniusban** a teljes munkaidőben alkalmazásban állók a nemzetgazdaság egészében átlagosan **bruttó** 290 300 forintot kerestek, 12,5%-kal többet a 2016. január–júniusinál. A családi adókedvezmény nélküli **nettó átlagkereset** egy év alatt ugyancsak 12,5%-kal, 193 100 forintra emelkedett, míg a kedvezmény figyelembevételével számolt nettó bér 201 000 forintra becsülhető. (A családi adókedvezmény igénybevételének 2017. évi szabályai a kétgyermekes családok esetében a nettó keresetek nagyságát és alakulását pozitívan befolyásoló változást hoztak.)
- A keresetek növekedési ütemét a minimálbér és a garantált bérminimum 15, illetve 25%-os emelkedése, a költségvetési szféra egyes területeit, továbbá az állami közmuhszolgáltató cégek alkalmazottjait érintő keresetrendezés befolyásolta.
- A **közfoglalkoztatottak nélkül** számolva a bruttó és a nettó átlagkereset egyaránt 11,7%-kal haladta meg a 2016. január–júniusit.
- A közfoglalkoztatottak figyelembevétele nélkül a **vállalkozásoknál** alkalmazásban állók nettó 203 200 forintot kerestek, 11,0%-kal többet a 2016. január–júniusinál. A közfoglalkoztatás hatását kiszűrve a **költségvetésben** a nettó átlagkereset 203 500 forint volt, 14,2%-kal magasabb az egy évvel korábbinál, míg a **nonprofit szervezeteknél** alkalmazottak bére ugyanezen időszak alatt 9,9%-kal, 180 800 forintra emelkedett.
- A fogyasztói árak 2,3%-os növekedése mellett a **reálkeresetek** 10,0%-kal meghaladták a 2016. január–júniusit.
- A költségvetési és a nonprofit szférában dolgozók egy része, mintegy 108 ezer fő – a 2011–2012. évi adóváltozások ellentételezését szolgáló, a keresetbe nem tartozó – **kompenzációban részesült**, a juttatás havi összege átlagosan bruttó 9000, illetve 8500 forint volt.

⁷ A legalább öt főt foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a megfigyelt nonprofit szervezeteknél.

Összefoglaló adatok

Mutató	2016	2016. III. negyedév	2016. IV. negyedév	2017. I. negyedév	2017. II. negyedév
Volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest, %					
Bruttó hazai termék (GDP)	2,0	2,2	1,6	4,2	3,2 ^a
Beruházás	-14,9 ^R	-6,7 ^R	-21,0 ^R	23,3 ^R	26,8
A háztartások tényleges fogyasztása	4,2	3,7	3,9	2,5	..
A GDP százalékában					
Kormányzati szektor nettó hitelnyújtása, -felvétele	-1,8	1,2	-9,6	2,0	..
ezer darab					
Az épített lakások száma	10,0	1,9	4,7	2,1	2,9
Mutató	2016	2017. január– március	2017. február– április	2017. március– május	2017. április– június
A 15–64 éves népességén belül, %					
Munkanélküliségi ráta	5,1	4,6	4,6	4,5	4,3
Foglalkoztatási arány	66,5	67,1	67,3	67,6	68,1
Mutató	2016	2017. április	2017. május	2017. június	2017. január– június
Száma, fő ^a					
Élveszületések	93 063	6 828 ⁺	7 572 ⁺	7 328 ⁺	43 870 ⁺
Halálozások	127 053	10 603 ⁺	10 285 ⁺	9 225 ⁺	69 062 ⁺
Természetes szaporodás/fogyás	-33 990	-3 775 ⁺	-2 713 ⁺	-1 897 ⁺	-25 192 ⁺
Millió euró					
Külkereskedelmi termékforgalom					
Behozatal értéke	83 111	6 922	8 102	7 760 ⁺	45 609 ⁺
Kivitel értéke	93 046	7 788	9 061	8 820 ⁺	50 986 ⁺
Egyenleg	9 935	865	959	1 060 ⁺	5 377 ⁺
Változás az előző év azonos időszakához képest, %					
Behozatal volumene	4,7	-4,2	14,4	..	8,2 ^{b)}
Kivitel volumene	4,4	-4,9	16,7	..	8,1 ^{a)}
Mezőgazdasági termelői árak	-3,8	4,1	4,5	2,5	2,1
Ipari termelés volumene	0,9	-2,8 ^R	8,8	4,0	5,6
Ipari belföldi értékesítésének volumene	-1,1 ^R	0,0 ^R	5,5 ^R	2,6	3,8
Ipari exportértékesítés volumene	0,3 ^R	-4,7 ^R	11,5 ^R	4,6	5,8
Feldolgozóipari új rendelések volumene	–	-7,7 ^R	9,2 ^R	6,0	–
Ipari termelői árak	-1,7	4,4	2,7	1,5	3,2
Építőipari termelés volumene	-18,8	22,1	35,4	27,2	27,0
Kiskereskedelmi üzletek forgalmának volumene	4,8	3,2	6,0	5,2	3,9
Kereskedelmi szálláshelyek					
összes vendégei	6,9	18,4	5,6	12,7	10,1
összes vendégéjszakái	6,7	24,2	5,8	12,0	10,6
Alkalmazásban állók létszáma	2,9	1,3	1,3	1,4	2,0
Bruttó átlagkereset, nominális	6,1	14,6	12,9	14,4	12,5
Nettó átlagkereset, nominális	7,8	14,6	12,9	14,4	12,5
Fogyasztói árak ^{b)}	0,4	2,2	2,1	1,9	2,3

a) 2017. január–május.

b) 2017. július: 2,1%.

RÉSZLETES ÁTTEKINTÉS

Makrogazdasági folyamatok

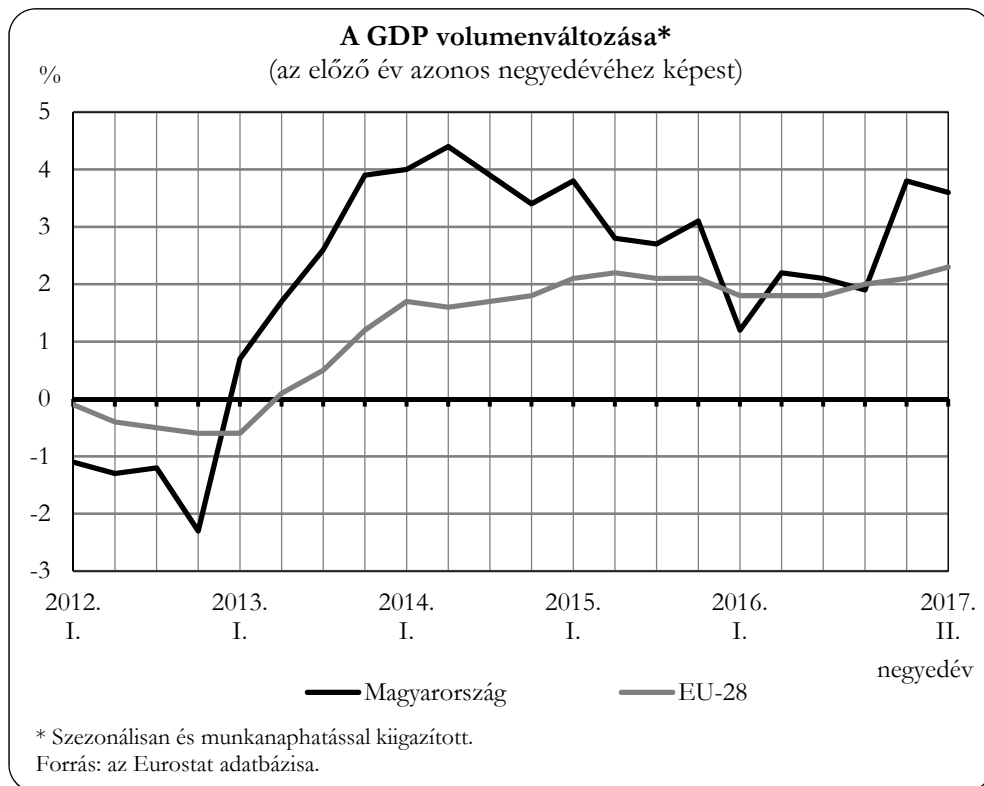
Hazai és nemzetközi makrogazdasági folyamatok⁸

2017 első felében a **világgazdaságot** bővülés jellemezte, a túlnyomórészt fejlett országokat tömörítő OECD egészére számított GDP volumene – az I. negyedévi 2,1%-os növekedést követően – 2017. II. negyedévben 2,4%-kal meghaladta az egy évvel korábbit.

2017-ben folytatódott folytatódott a konjunktúra a **magyar** gazdaságban, a **GDP volumene** – a KSH gyorsbecslése szerint – az év II. negyedévében 3,2%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. A bővüléshez a legnagyobb mértékben a piaci alapú szolgáltatások járultak hozzá. A szezonálisan és naptárhatással kiigazított index szerint a gazdasági teljesítmény az előző év azonos időszakához viszonyítva az uniós átlagnál nagyobb mértékben, 3,6, az előző negyedévhez képest 0,9%-kal bővült.

⁸ Források: Európai Központi Bank; Eurostat; FAO; Fed; Magyar Nemzeti Bank; National Bureau of Statistics of China; Nemzetközi Valutaalap; OECD; U.S. Energy Information Administration.

1. ábra

2017 I. félévében a hazai GDP volumene – az I. negyedévi 4,2 és a II. negyedévi 3,2%-os növekedés eredményeként – 3,7%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A szezonálisan és naptárhatással kiigazított index szerint a gazdasági teljesítmény 2017 I. félévében az uniós átlagot meghaladva, 3,7%-kal emelkedett. (A rendelkezésre álló adatok alapján a visegrádi országok mindegyikében nőtt a GDP volumene.)

A termelési oldalon a GDP bővüléséhez számottevően hozzájárultak a piaci szolgáltatások. A felhasználási oldalon a beruházási teljesítmény alakulása segítette a gazdaság növekedését: a **nemzetgazdasági beruházások** volumene 2017 II. negyedévében 27, 2017 I. félévében 25%-kal emelkedett az egy évvel korábbi alacsony bázishoz viszonyítva. (2016 I. félévében a beruházási teljesítmény 14%-kal visszaesett a megelőző év azonos időszakához képest.) A beruházások bővülése a nemzetgazdaság csaknem egészét érintette. A kapacitásnövelő fejlesztések élénkülése következtében a beruházások közel hattizedét megvalósító, legalább 50 főt foglalkoztató **vállalkozások** körében a beruházási teljesítmény 31%-kal emelkedett. Emellett a 2014-2020-as uniós költségvetési ciklus elindított projektjeinek realizálódása is nagyobb lendületet vett, így

a **költségvetési szervek** beruházási volumene 45%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. Az anyagi-műszaki összetétel szerint az építési beruházások volumene 30, a gép- és berendezésberuházásoké 22%-kal növekedett.

2017 I. félévében a nemzetgazdaság legtöbb területén bővült a beruházási teljesítmény. A nagyobb súlyú területek közül a leginkább a **szállítás, raktározás** beruházásainak volumene nőtt (66%-kal), elsősorban az uniós forrásból finanszírozott útépitések és -felújítások újbóli megindítása következtében. A legjelentősebb beruházó területének számító **feldolgozóipar** beruházási teljesítménye 17%-kal magasabb volt az előző év azonos időszakánál. A feldolgozóipari álgak többségében emelkedtek a fejlesztések, a legnagyobb mértékben az elektronikai iparban. Kiemelkedően növekedett a beruházási volumen a gyógyszergyártásban, az élelmiszeriparban, valamint a feldolgozóipari termelésben legkisebb súlyú textilipar területén is. Az ipari termelésben meghatározó járműgyártás beruházásai ugyancsak erőteljesen bővültek. Az **ingatlanügyletek** beruházási teljesítménye 9,9%-kal emelkedett, ahol a lakásépítések és az üzleti célú ingatlanfejlesztések egyaránt növekedtek. A nemzetgazdaság e három területén (feldolgozóipar, ingatlanügyletek, szállítás, raktározás) együttesen az összberuházások közel hattizede realizálódott.

A beruházások kiemelkedően emelkedtek – elsősorban a kőolaj- és földgázkutatások próbafúrásainak tárgyidőszaki ráfordításai miatt – a **bányászat** területén (több mint négyszeresére), valamint a **művészet, szabadidő** területén (60%-kal) a versenysporttal kapcsolatos nagyberuházások miatt. Főként a lízingtársaságok megugró gépjármű-importjának következtében az **adminisztratív szolgáltatás** beruházási volumene 28%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. A **mezőgazdaság** beruházásai – főként mezőgazdasági munkagépek (traktorok, kombájnok, permetezőgépek) beszerzései miatt – 30%-kal gyarapodtak, a **szálláshely-szolgáltatás, vendéglátásban** pedig a szállodaépítések és -felújítások segítették a beruházási volumen 21%-os emelkedését. A **kereskedelem, gépjárműjavítás** beruházási teljesítménye 16%-kal bővült, mindenekelőtt áruházkorszerűsítések, -átépítések és -felújítások eredményeképpen. Elsősorban az EU-forrásból történő fejlesztések újbóli megindulása következtében a nagyobb részt közösségi finanszírozású területek beruházásai emelkedtek: a **közigazgatásé** – az uniós forrásfelhasználás mellett a határvédelemmel kapcsolatos kiadások miatt – 59, az **egészségügyi szolgáltatásoké** 49, az **oktatásé** 43%-kal növekedtek az egyévvvel korábbi alacsony bázishoz viszonyítva.

2017 I. félévében az **energiaiparban** – erőműfejlesztések befejeződése miatt – 2,9, a **víz- és hulladékgazdálkodás** területén 15%-kal csökkent a beruházások volumene az előző év azonos időszakához képest.

1. tábla

**A 10 legnagyobb beruházó nemzetgazdasági ág beruházási teljesítménye,
2017. I. félév**

(%)

Nemzetgazdasági ág	Megoszlás	Volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest
Feldolgozóipar	31,3	16,6
Ingatlanügyletek	13,8	9,9
Szállítás, raktározás	13,1	66,0
Kereskedelem, gépjárműjavítás	6,6	15,9
Mezőgazdaság	5,9	30,4
Közigazgatás	5,5	59,3
Információ, kommunikáció	4,1	45,5
Adminisztratív szolgáltatás	3,0	28,0
Energiaipar	2,9	-2,9
Művészet, szabadidő	2,5	59,5
Nemzetgazdaság összesen	100,0	25,4

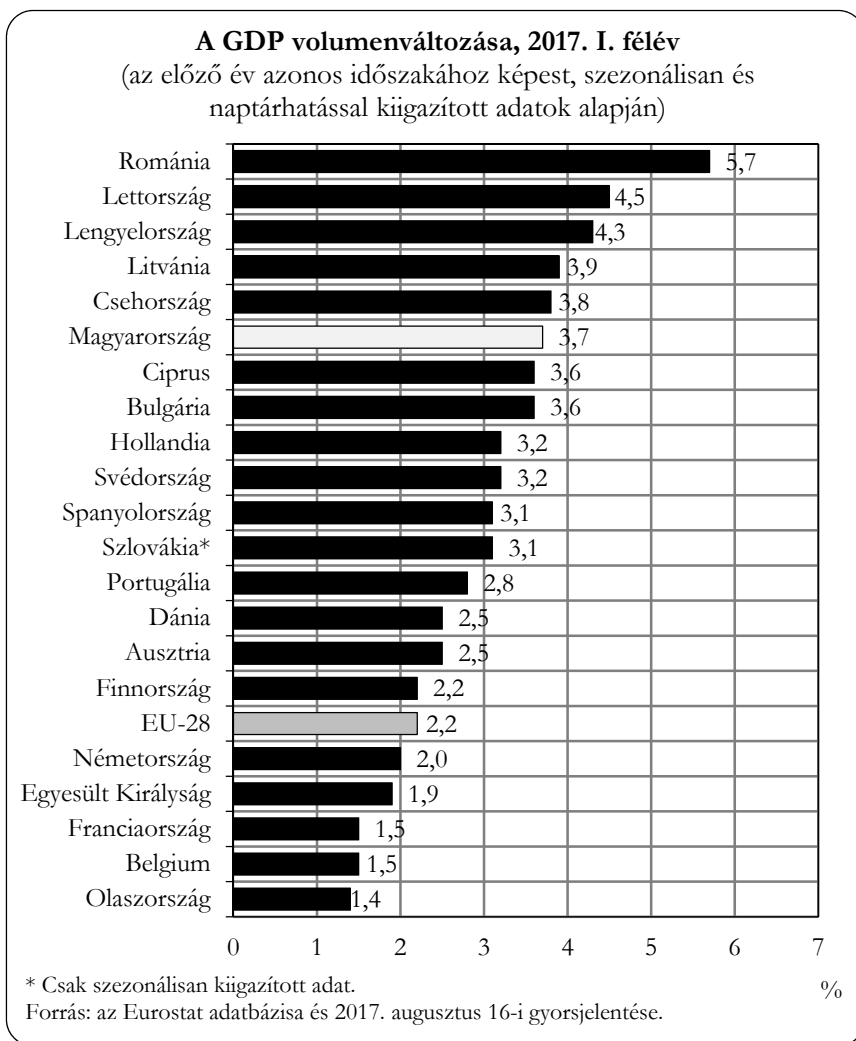
Az előzetes adatok alapján az **Európai Unió (EU-28)** tagországainak együttes GDP-je⁹ 2017 II. negyedévében 2,3%-kal meghaladta az előző év azonos időszakit. **A növekedési ütem mértéke emelkedett a korábbi negyedévekhez viszonyítva. 2017 I. félévében az uniós gazdaság teljesítménye 2,2%-kal bővült az egy évvel korábbihoz képest.** A rendelkezésre álló adatok alapján mindegyik tagország gazdasági teljesítménye nőtt, a nagyobb súlyú nemzetgazdaságok közül Spanyolországé (3,1%) az uniós átlag felett, – a hazánk egyik legfontosabb külgazdasági partnerének számító – Németországé (2,0%), az Egyesült Királyságé (1,9%), Franciaországé (1,5%), valamint Olaszországé (1,4%) az átlag alatt. A visegrádi országok mindegyikében az EU-28 átlagát meghaladó mértékben emelkedett a GDP volumene: Lengyelországban 4,3, Csehországban 3,8, illetve Szlovákiában¹⁰ 3,1%-kal.¹¹ Az uniós tagországok közül a legjelentősebb növekedési ütemet (5,7%) Románia érte el.

⁹ Az EU egészére és a tagállamokra vonatkozó GDP-adatok szezonálisan és naptárhatással kiigazítottak.

¹⁰ Csak szezonálisan kiigazított adat.

¹¹ Az Európai Unió gazdasági folyamatait meghatározó mutatók (ipar, ipari termelői árak, munkaerő-piac, fogyasztói árak) alakulásáról az adott témakör részletes áttekintésében olvashat.

2. ábra

Az **eurózóna** bruttó hazai terméke 2017 II. negyedévében – a szezonális és munkanaphatással kiigazított index szerint – 2,2, I. félévében 2,1%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. A térség gazdasági teljesítményére hatással van az aktív monetáris környezet alakulása is. Az inflációs célt¹² megközelítő fogyasztóiár-emelkedés mellett az Európai Központi Bank (EKB) fenntartotta a monetáris lazítást középpontba helyező politikáját, ugyanakkor az alapkamat mértékén (0,00%) nem változtatott.

¹² Az Európai Központi Bank középtávú célként 2% körüli inflációs szint elérését határozta meg.

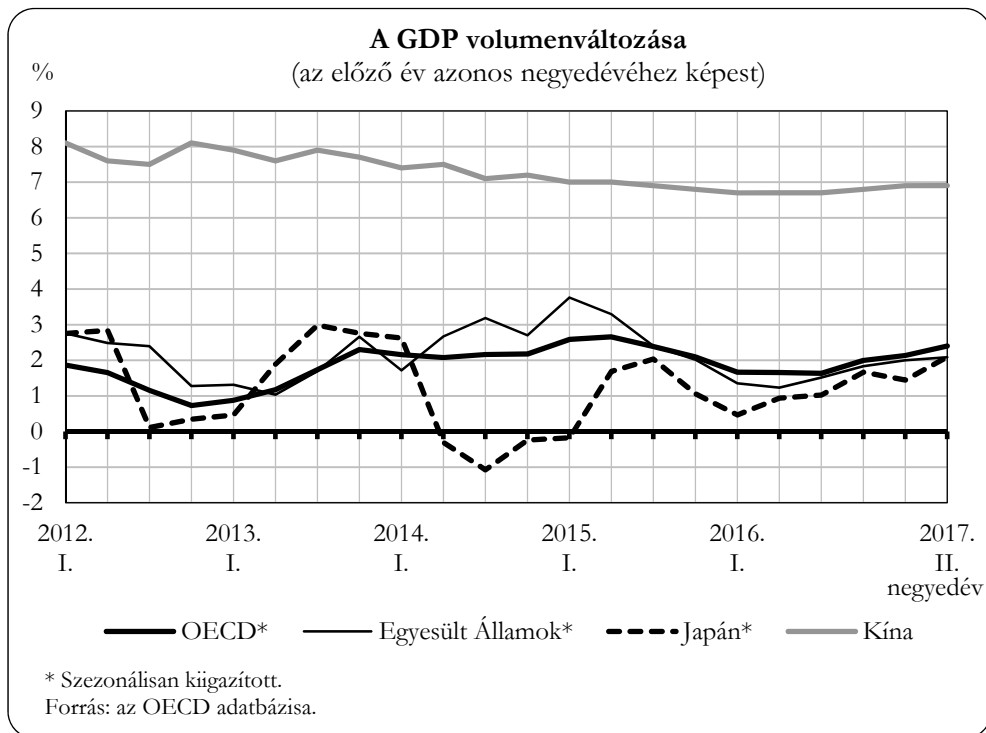
Az **Egyesült Államok** gazdasági teljesítménye 2017 II. negyedévében 2,1%-kal¹³ nőtt az egy évvel korábbihoz képest, a növekedés gyorsult a korábbi negyedévekhez viszonyítva. 2017. I. félévben a bruttó hazai termék volumene átlagosan 2,0%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. A háztartások fogyasztása és a bruttó állóeszköz-felhalmozás bővült (2,7, illetve 2,6%-kal), a kormányzat fogyasztási kiadásai lényegében stagnáltak (+0,1%). A külkereskedelem terén az import volumennövekedése (4,0%) meghaladta az exportét (3,2%). A termelési oldalon az ipari termelés – közel kétévnnyi csökkenést követően – 1,2%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. 2017 I. félévében a munkanélküliségi ráta (4,5%) mérséklődése folytatódott, a fogyasztói árak lassuló ütemben emelkedtek (2,2%) az egy évvel korábbihoz képest, ezzel párhuzamosan a jegybank szerepét betöltő Fed megemelte a napi kamatcélját (0,75–1,00%-ra).

2017 I. félévében – az import terén az egyik legfontosabb külkereskedelmi partnerünknek számító – **Kínában** a GDP volumene 6,9%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A nemzetgazdaság mindegyik főbb területén emelkedett a hozzáadott érték, közülük az iparé 6,5, a kereskedelemé 7,3%-kal nőtt az előző év azonos időszakához viszonyítva. Az ázsiai ország exportforgalma – folyó áron – 15, az importforgalma 26%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest. A külkereskedelmi többlet mértéke a GDP arányában 3,4%-os volt.

Japán gazdasági teljesítménye 2017. II. negyedévben 2,1%-kal bővült az egy évvel korábbihoz mérten.¹³ (Ennél nagyobb mértékű növekedésre utoljára 2014 I. negyedévében volt példa.) 2017 I. félévében a japán GDP átlagosan 1,8%-kal haladta meg egy évvel korábbit. A háztartások fogyasztása 1,5, a bruttó állóeszköz-felhalmozás 3,7%-kal emelkedett, ugyanakkor a gazdasági növekedést visszafogta a kormányzati fogyasztási kiadások 0,3%-os mérséklődése. A japán gazdaság termékei és szolgáltatásai iránti külső kereslet élénkült, az export volumene 6,6%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. Ezzel összhangban 2017 első öt hónapjában az ipari termelés 4,5%-kal emelkedett. A japán gazdaságpolitika középpontjában – az alapkamat változatlansága mellett – továbbra is a likviditás bővítése állt, ezzel párhuzamosan 2017 első hat hónapjában a fogyasztói árak átlagosan 0,4%-kal meghaladták az egy évvel korábbit.

¹³ Szezonálisan kiigazított adatok szerint.

3. ábra

2017 első hat hónapjában az euró átlagárfolyama az amerikai dollárhoz képest 2,9%-kal erősödött az egy évvel korábbihoz viszonyítva. 2017 január–júniusában a **forint átlagárfolyama** az euróval és az amerikai dollárral szemben ellentétesen alakult: a hazai fizetőeszköz az euróval szemben – 306 és 314 forint/euró közötti ingadozás mellett – 1,0%-ot erősödött, az amerikai dollárral szemben 2,0%-ot gyengült az előző év azonos időszakához mérten.

2. tábla

Árfolyamok, 2017. I. félév

Megnevezés	Árfolyam					Átlagárfolyam	
	időszak elején	minimum értéke	maximum értéke	időszak végi		értéke	változása az előző év azonos időszakához képest, %
				értéke	változása az előző év azonos időszakához képest, %		
Forint/amerikai dollár	295,06	270,87	297,38	270,87	-4,7	285,92	2,0
Forint/euró	309,40	306,47	313,64	308,87	-2,3	309,46	-1,0
Amerikai dollár/euró	1,0465	1,0385	1,1413	1,1412	2,8	1,0830	-2,9
Brent (amerikai dollár/hordó)	55,05	43,98	56,34	47,08	-2,0	51,57	29,6

Forrás: Eurostat, Magyar Nemzeti Bank, U.S. Energy Information Administration.

2017 I. félévében a **globális nyers- és alapanyagpiacokon** az árszínvonal emelkedett, ami hozzájárult a termelői árak emelkedéséhez a nemzetgazdaságok többségében, így hazánkban is. A Nemzetközi Valutaalap által vezetett, minden fontosabb alapanyagot tartalmazó árindex¹⁴ 2017 január–júniusában átlagosan 21%-kal magasabb volt az egy évvel korábbi, alacsony bázisnál. (2016 elején az index az elmúlt 17 évet tekintve a legalacsonyabb volt.) Ezen belül az ipari alap- és nyersanyagokat tartalmazó árindex 18, az energiahordozóké 32%-kal emelkedett.

Az Európában irányadó **Brent** árát jellemző, 2016 januárja óta tartó emelkedő tendencia 2017 elején megállt. Mindez annak ellenére történt, hogy 2016. november végén az OPEC-tagállamok¹⁵ megállapodtak a kitermelés visszafogásában, amihez a szervezeten kívüli országok (például Oroszország) is csatlakoztak. A Brent hordónkénti ára 2017 januárjában és februárjában 55 dolláros árszint körül mozgott, márciustól viszont – nagyobb hullámzások mellett – csökkenő tendenciát mutat. 2017 I. félévében a Brent piaci ára jóval magasabb szinten mozgott az egy évvel korábbi, alacsony bázisnál: az átlagárfolyam 51,57 dollár volt, ami 30%-os növekedést jelent. (Részben emiatt a hazai üzemanyagárak fogyasztói ára 2017 január–júniusában 11%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához viszonyítva.) 2017. I. félév végén egy hordó olajért 47,08 dollárt fizettek, 2,0%-kal kevesebbet az egy évvel korábbinál.

¹⁴ IMF Primary Commodity Price Index.

¹⁵ Az OPEC a Kőolaj-exportáló Országok Szervezetének rövidítése.

Az ENSZ Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Szervezete (FAO) **globális élelmiszerár-index**¹⁶ értéke 2017. I. félévben 12%-kal meghaladta az egy évvel korábbi, alacsony bázist. Az alindexek közül a legnagyobb mértékben (43%-kal) a tejtermékek ára nőtt az egy évvel korábbihoz képest. A cukor, a húskészítmények, valamint az olajok ára szintén emelkedett (12, 11, illetve 8,9%-kal), ugyanakkor a gabonaféléké mérséklődött (1,2%). (A világpiaci áralakulás is hozzájárult, hogy Magyarországon a cukor fogyasztói átlagára 2017 első hat hónapjában 13%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest.)

Külkereskedelem

A **külkereskedelmi termékforgalomban 2017. I. félévben** – az első becslés szerint – a kivitel értéke 51,0 milliárd eurót tett ki, 9,9%-kal többet, mint 2016 első hat hónapjában. A behozatal értéke 45,6 milliárd euró volt, 11%-kal több, mint egy évvel korábban. A növekedési ütemek az elmúlt hat év azonos időszakát tekintve a legjelentősebbek. Külkereskedelmünk az I. félévet 5,4 milliárd eurós aktívummal zárta, ami a mérleg csekély mértékű, 41 millió eurós romlását jelenti az egy évvel korábbihoz képest.

A részletesen feldolgozott, **2017. január–májusi** adatok szerint a külkereskedelmi termékforgalom volumene az exportban 8,1, az importban 8,2%-kal bővült 2016 azonos időszakához viszonyítva. (A kivitel értéke az első öt hónapban 42,2 milliárd, a behozatalé 37,8 milliárd euró volt.)

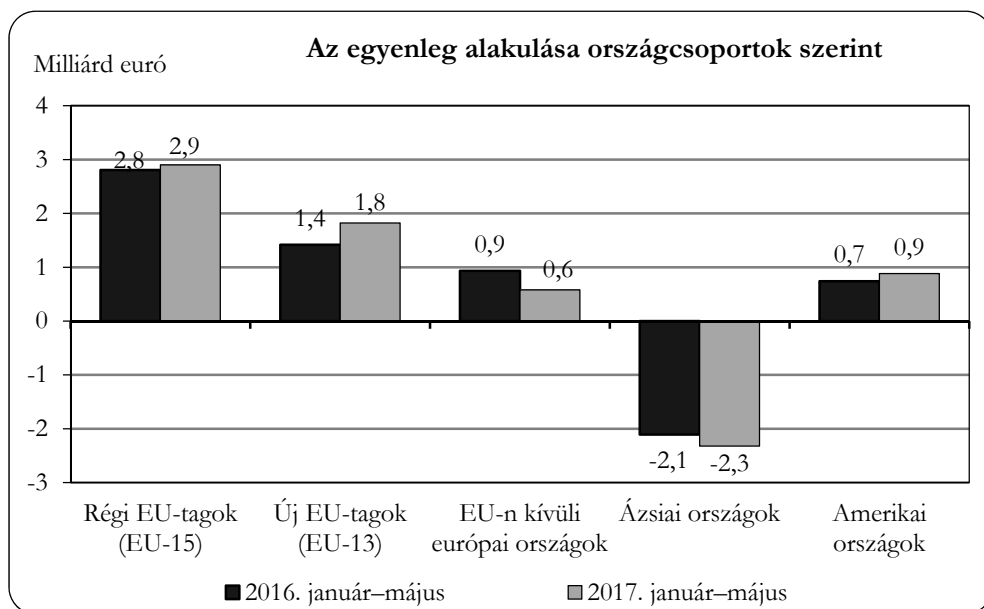
2017. január–májusban a forgalom **forintban mért árszínvonala** nőtt a 2016. azonos időszakihoz képest: kivitelben 1,9, behozatalban 3,0%-kal. Az importáraknak az exportét meghaladó mértékű növekedése hatására a **cserearány** kedvezőtlenül alakult 2017 első öt hónapjában, a romlás mértéke 1,1% volt. A **forint** az első öt hónapot tekintve az euróhoz képest 0,9%-kal erősödött, a dollárhoz képest ezzel szemben 2,8%-kal leértékelődött.

Az első öthavi adatok alapján exportunknak közel négyötödét, importunknak mintegy háromnegyedét az **Európai Unió tagországaival** bonyolítottuk le. Ebben a viszonylatban a forgalom euróértéke az átlagostól elmaradó mértékben, mintegy 9%-kal bővült a 2016. január–májusihoz képest. A tagországokkal folytatott külkereskedelmünkben 4,7 milliárd eurós aktívum keletkezett az első öt hónap során, 498 millió euróval több, mint egy évvel azelőtt. Az összes termékforgalom 56%-át a régi

¹⁶ A FAO az élelmiszerár-indexen belül alindexeket tesz közzé a gabonafélék, az olajok, a cukor, a tejtermékek, valamint a húskészítmények árváltozásáról. Az indexeket 55 nyersanyag áralakulása alapján állítják össze és havonta jelentetik meg.

tagállamokkal (EU-15) bonyolítottuk le, ebben a viszonylatban a külkereskedelmünk euróértéke az uniós átlagtól kissé elmaradó ütemben nőtt, kivitelben 8,0, behozatalban 8,7%-kal. Az országcsoporttal folytatott kereskedelem mérlege 94 millió eurós javulást követően 2,9 milliárd eurós többletet mutat. A 2004 óta csatlakozott 12 új tagország viszonylatában az exportban 12, az importban 9,2%-os növekedés történt. A kivitel nagyobb mértékű bővülésének hatására az egyenleg ebben a relációban is kedvezőbbé vált, az 1,8 milliárd eurós aktívum 404 millió euróval több az egy évvel korábbinál.

4. ábra

Az **Európai Unión kívüli országokkal** folytatott kereskedelmünk dinamikája jelentősen meghaladta az uniósét, a kivitel euróértéke 19, a behozatalé 25%-kal nőtt. Ugyanakkor az egyenleg ebben a fő relációban romlott, a 405 millió eurót kitevő passzívum az egy évvel korábbinál 441 millió euróval kedvezőtlenebb egyensúlyi helyzetet jelez. A mérlegromlás legnagyobbbrészt az Európai Unión kívüli európai országokkal lebonyolított áruforgalom alakulásával magyarázható, aminek egyenlege 352 millió euróval kedvezőtlenebbé vált, összefüggésben a behozatal 46%-os növekedésével. (A mérleg romlása az utóbbi relációban alapvetően az energiahordozók behozatalával áll kapcsolatban, amelyek importértéke – részben a világpiaci árak emelkedése miatt – 65%-kal nőtt az év első öt hónapjában, azok után, hogy 2013. január–május és 2016 ugyanezen időszaka között 2,8 milliárd euróról 0,9 milliárd euróra zsugorodott.) Az ázsiai országok viszonylatában az egy évvel korábbinál 214 millió euróval nagyobb, 2,3 milliárd eurós passzívum keletkezett, ami az import 16%-os

növekedésével magyarázható. Az amerikai országokkal folytatott kereskedelem többlete 741 millió euróról 883 millió euróra nőtt, a mérlegjavulás a kivitel bővülésének (15%) volt a következménye.

3. tábla

**A külkereskedelmi termékforgalom alakulása országcsoportok szerint,
2017. január–május**

(%)

Országcsoport	Kivitel			Behozatal		
	volumen- index	érték- index ^{a)}	megoszlás ^{a)}	volumen- index	érték- index ^{a)}	megoszlás ^{a)}
	2016. január– május=100,0			2016. január– május=100,0		
<i>Európai Unió (EU-28)</i>	<i>106,8</i>	<i>109,2</i>	<i>79,1</i>	<i>106,3</i>	<i>108,8</i>	<i>75,7</i>
Régi tagállamok (EU-15)	106,6	108,0	56,5	106,9	108,7	55,2
Új tagállamok (EU-13)	107,5	112,4	22,6	104,7	109,2	20,4
<i>EU-n kívüli országok</i>	<i>113,4</i>	<i>118,8</i>	<i>20,9</i>	<i>114,4</i>	<i>124,9</i>	<i>24,3</i>
ebből:						
EU-n kívüli európai országok	..	121,4	9,1	..	146,4	8,6
Ázsiai országok	..	121,3	5,8	..	115,6	12,6
Amerikai országok	..	115,5	4,7	..	112,6	2,9
Összesen	108,1	111,1	100,0	108,2	112,4	100,0

^{a)} Euró adatokból számítva.

A külkereskedelmünk több mint felét kitevő **gépek és szállítóeszközök** árucsoport¹⁷ esetében az export volumene 7,2, az importé 9,8%-kal meghaladta a 2016. január–májusit. Exportban és a két forgalmi irány összességéből előálló teljes külkereskedelmünkben a legnagyobb forgalmat a közúti járművekből, a második legjelentősebb értékű kereskedelmet a villamos gép, készülék és műszerekből bonyolítottuk le. (Az importtranszor első két helyén is ez a két csoport szerepel, sorrendjük ugyanakkor fordított a kivitelben és a teljes forgalomban kialakulthoz képest.) Ezeknek a termékcsoportoknak az euróban számított külkereskedelme ugyanakkor az átlagostól jellemzően elmaradó mértékben bővült, kivételt csupán a villamos gép, készülék és műszerek importja jelent, ami január–májusban 12%-kal több volt az egy évvel korábbinál. Az energiafejlesztő gépek és berendezések exportértéke 8,5%-kal bővült, amely révén a forgalmuk 4,0 milliárd eurót tett ki. A híradástechnikai, hangrögzítő és -lejátszó készülékek kivitele az előbbinél valamelyest gyorsabb ütemben, 10%-kal bővült, 2,8 milliárd euró exportárbevételt jelentve a nemzetgazdaságnak. A

¹⁷ Az elemzésben alkalmazott termékcsoportosítás a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően az ENSZ terméknomenklatúrája (Standard International Trade Classification, Rev. 4, röviden: SITC) szerint történt. A nomenklatúra a legmagasabb aggregáltsági szinten 5 árucsoportra bontja a termékforgalmat, a részletesebb bontás 10 árufejezetet, illetve 66 árucsoportot különböztet meg.

gépek és szállítóeszközök importjának forintárszínvonala az árufőcsoportok közül egyedülként mérséklődött (0,6%-kal), exportban mindössze 0,1%-kal emelkedett, az árufőcsoportok közül a legkisebb mértékben.

A külkereskedelmi forgalom valamivel több mint egyharmadát jelentő **feldolgozott termékek** esetében a kivitel volumene 9,1, a behozatalé 6,5%-kal nőtt 2016 első öt hónapjához képest. Az ide tartozó csoportok közül a legnagyobb értékű árumozgás a forgalom mindkét irányában a gyógyszer és gyógyszerészeti termékekből valósult meg, amelyek folyó áron számított exportja 13, importja 11%-kal bővült a 2016. január–májusihoz képest. Növekedés következett be az egyéb fémtermékek, valamint az egyéb feldolgozott termékek behozatalában (7,7, illetve 8,5%), illetve a szakmai, tudományos ellenőrző műszerek kivitelében (17%) is.

Január–májusban az **élelmiszerek, italok, dohánytermékek** exportvolumene 12, az import 0,8%-kal nőtt 2016 azonos időszakához képest. Kivitelben a gabona és gabonakészítmények euróban számított értéke közel négytizedével növekedett, túlnyomórészt a búza-, valamint a kukoricaexport bővülése miatt. Behozatalban a zöldségfélék és gyümölcsök forgalma 2,0%-kal meghaladta a 2016. január–májusban regisztrált értéket.

Az **energiahordozók** esetében az import volumene az árufőcsoportok közül a legnagyobb, az exporté viszont a legkisebb mértékben nőtt 2016 első öt hónapjához viszonyítva (12, illetve 1,3%-kal). Az energiahordozók forintban számított árszínvonala mindkét irányban számottevően, 35% körül emelkedett. A drágulás a megelőző négy év csökkenő tendenciáját szakította meg, így a január–májusi forintárszint a behozatal esetében 30, a kivitel vonatkozásában 23%-kal alacsonyabb volt a 2012. első öt havinál.

Az energiahordozók áremelkedése számottevő mértékben járult hozzá a cserearány romlásához, ami azzal magyarázható, hogy kereskedelmük a behozatalunkból lényegesen nagyobb arányban részesedik, mint a kivitelből (7,8, illetve 2,4%-kal), következésképpen árszínvonaluk változása jobban befolyásolja a teljes import árváltozását, mint az exportét. Az ide tartozó legjelentősebb forgalmú csoport a kőolaj és kőolajtermékek, amelynek euróadatakból számított behozatala 42, kivitele 34%-kal nőtt. A természetes és mesterséges gáz importértéke 68, a villamos energiáé 58%-kal meghaladta a 2016. első öt havit.

4. tábla

**A külkereskedelmi termékforgalom alakulása áruфőcsoportok szerint,
2017. január–május**

(%)

Árúfőcsoport	Kivitel			Behozatal		
	volumen- index	értékindex ^{a)}	megoszlás ^{a)}	volumen- index	értékindex ^{a)}	megoszlás ^{a)}
	2016. január– május=100,0			2016. január– május=100,0		
Élelmiszerek, italok, dohány	111,9	113,3	7,0	100,8	106,9	5,1
Nyersanyagok	112,1	116,9	2,3	107,8	119,1	2,2
Energiahordozók	101,3	138,0	2,4	112,0	153,3	7,8
Feldolgozott termékek	109,1	113,9	32,3	106,5	109,6	36,1
Gépek és szállítóeszközök	107,2	108,2	55,8	109,8	110,0	48,7
Összesen	108,1	111,1	100,0	108,2	112,4	100,0

^{a)} Euró adatokból számítva.

*Ágazati teljesítmények***Ipar**

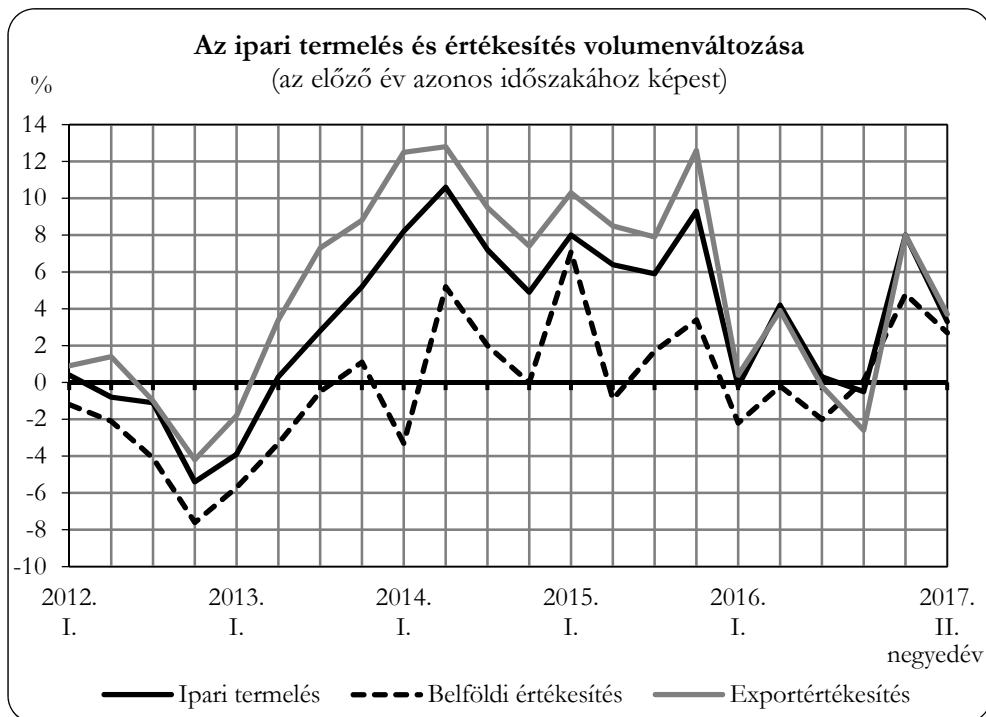
Hazánk gazdasági teljesítményét az ipar számottevően meghatározza. A gazdasági szerkezetet tekintve az ipar (feldolgozóipar, energiaipar, bányászat) jelentős súllyal rendelkezik: 2017 I. negyedében 29%-kal részesedett a bruttó hozzáadott értékből.

2017 júniusában az ipari termelés¹⁸ volumene 4,0%-kal bővült az egy évvel korábbihoz képest. Munkanaphatástól megtisztítva a kibocsátás 6,5%-kal emelkedett. (2017 júniusában eggyel kevesebb munkanap volt, mint egy évvel korábban.) Mindkét értékesítési irányban bővültek az eladások: a belföldi értékesítés volumene 2,6, az exporté 4,6%-kal nőtt 2016 azonos időszakához képest. Az iparon belül a feldolgozóipar termelése 3,9, a csekély súlyú bányászaté 17%-kal bővült, míg az energiaiparé 0,4%-kal csökkent. A három legjelentősebb feldolgozóipari részterület közül az elektronikai iparban 6,9, az élelmiszeriparban 0,9%-kal többet, a járműgyártásban 1,9%-kal kevesebbet termeltek az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A legjelentősebb növekedés (21%) a gép, gépi berendezés gyártásában következett be.

A júniusi ipari kibocsátás az előző hónapoz képest – a szezonális és munkanaphatással kiigazított adatok szerint – 1,2%-kal csökkent.

¹⁸ Az ipar összesen adata a teljes iparra, az iparra vonatkozó többi adat a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások körére vonatkozik.

5. ábra

2017 I. félévében az **ipari termelés** volumene – hullámzó tendencia mellett – 5,6%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A növekedéshez a belső és a külső kereslet egyaránt hozzájárult, ezzel párhuzamosan az ipar exportkitettsége gyakorlatilag nem változott: az értékesítésen belül a külföldi eladások aránya 65,5%, ez az egy évvel korábbinál 0,1 százalékponttal alacsonyabb.

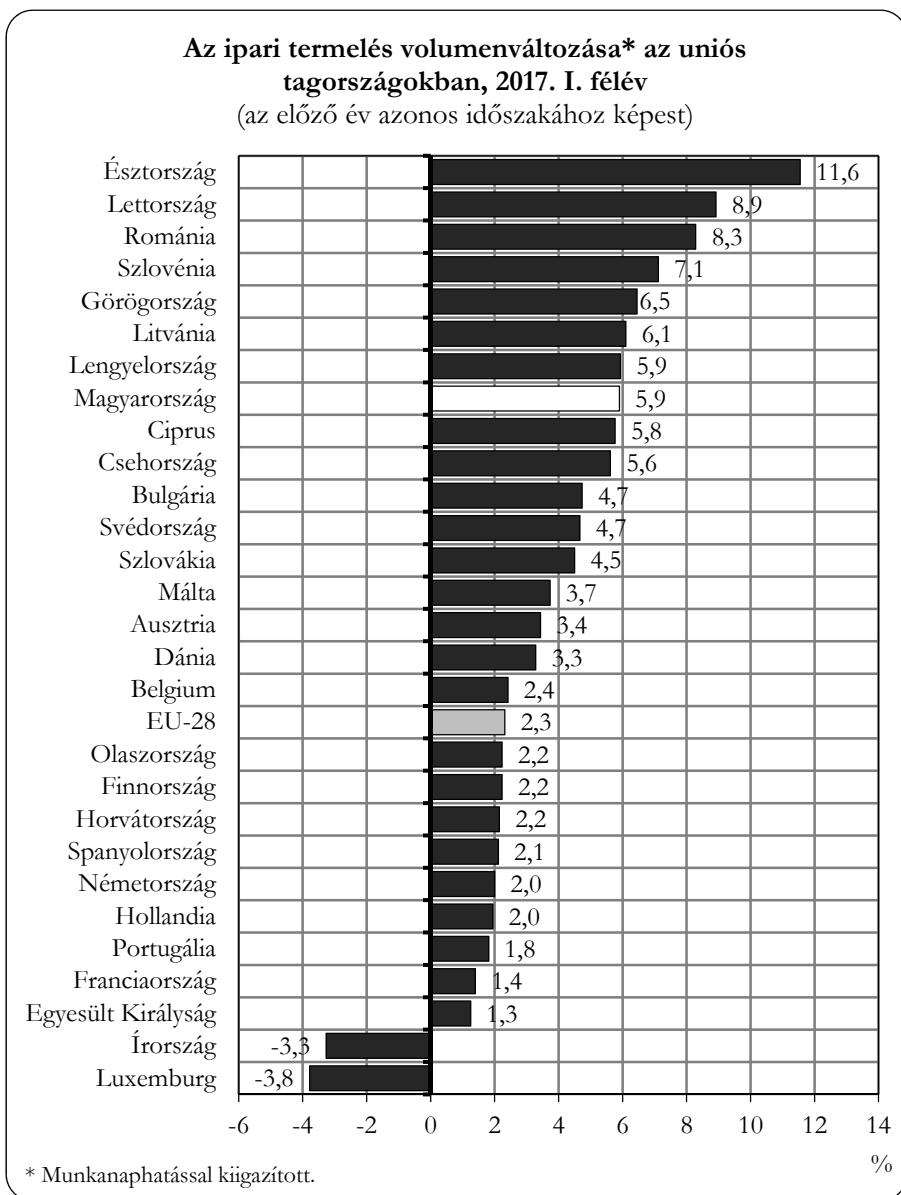
2017 első hat hónapjában az **exporteladások** volumene 5,8%-kal nőtt az előző évhez képest. A járműgyártás és az elektronikai ipar együttesen a külföldi eladásokból 49%-kal részesedtek, előbbi értékesítési volumene 2,9, utóbbié 8,2%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. Az ipari értékesítés több mint egyharmadát adó **belföldi eladások** 3,8%-kal bővültek. A jelentős súlyúnak számító élelmiszeripari hazai értékesítés volumene 2,5%-kal emelkedett.

Unió összehasonlításban¹⁹ hazánk ipari kibocsátásának volumenbővülése (5,9%) 2017 I. félévében az uniós ipari átlagnál (2,3%) nagyobb mértékű volt. A visegrádi országok közül az ipari termelés növekedése Lengyelországban (5,9%) a

¹⁹ Munkanaphatással kiigazított adatok. Forrás: az Eurostat adatbázisa.

hazánkéval megegyezett, ugyanakkor Csehországban (5,6%) és Szlovákiában (4,5%) attól elmaradt. Hazánk legfontosabb külgazdasági partnerének számító Németországban – az uniós átlagnál kisebb mértékben – 2,0%-kal többet termeltek az előző év azonos időszakához képest.

6. ábra

2017 január–júniusában az iparon belül a termelés több mint kilenctizedét adó **feldolgozóiparban** 5,5, a csekély súlyt képviselő **bányászatban** 19, az **energiaiparban** 1,1%-kal emelkedett a kibocsátás volumene.

2017 I. félévében – a vegyi anyag, termék gyártása kivételével – mindegyik feldolgozóipari alág termelése növekedett, a legnagyobb mértékben (20%) a **gép, gépi berendezés gyártásáé**. A szinte teljes egészében külpiacon termelő elektronikai ipar kibocsátása – elsősorban a kiemelkedő márciusi és májusi termelésnövekedés következtében – 8,8%-kal bővült. Az **elektronikai ipar** két legnagyobb részterülete közül a jelentősebb, az elektronikus fogyasztási cikkek gyártása 19, a kisebbik, a híradástechnikai berendezés gyártása 9,6%-kal nőtt. A szintén elektronikai iparhoz tartozó, jellemzően a járműipari cégeknek beszállító elektronikai alkatrész, áramkörti kártya gyártása 6,6%-kal nagyobb lett. A feldolgozóiparon belül a legkisebb súlyúnak (1,6%) számító **textil- és bőripar** termelésvolumene 7,4%-kal meghaladta az egy évvel korábbit, amiben jelentős szerepet játszott az erősen exportorientált textilgyártás 27%-os bővülése. Elsősorban a belföldi értékesítés növekedése miatt a **gumi-, műanyag- és építőanyagipar** termelése 6,2%-kal bővült. A részterületek közül leginkább az építőanyagipar emelkedett (9,1%-kal), összefüggésben a növekvő lakásépítési aktivitással, de erősödés jellemezte a gumiipart (4,7%) és a műanyagipart (5,2%) is. Szintén a feldolgozóipari átlagot meghaladó mértékben bővült a **kohászat, fémfeldolgozás** termelése (8,7%) és – alapvetően az exportértékesítés felfutása miatt – a **gyógyszergyártás** (5,8%).

A feldolgozóipar legnagyobb súlyú (29%) területének számító **járműgyártás** termelése az év első felében hullámozóan alakult, összességében a volumen 3,0%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. Ugyanakkor a két meghatározó – a járműipari kibocsátásából együttesen 96%-kal részesedő – részterület közül a közúti gépjármű gyártása 1,0, a közúti jármű alkatrészeinek gyártása 4,9%-kal növekedett. A feldolgozóipari termelés egytizedét adó **élelmiszeripari** kibocsátás 2,4%-kal emelkedett. A részterületek többségét a termelésbővülés jellemezte, ellenben a legnagyobbak számító húsipar – elsősorban a madárinfluenza hatásaként – 2,9%-kal csökkent. Az élelmiszeripari exportértékesítés volumene nagyobb mértékben (5,1%) nőtt, mint a belföldi (2,5%). A terület exportkitettsége (40,3%) alig változott (+0,1 százalékpont) az egy évvel korábbihoz képest. Az **egyéb feldolgozóipar** kibocsátása 3,0%-kal haladta meg az egy évvel korábbit, ezt elsősorban a 6,6%-kal bővülő orvosi eszköz gyártása okozta. 2017 I. félévében termelésnövekedés jellemezte a **villamos berendezés gyártását** (5,1%), a **kocszgyártás, kőolaj-feldolgozást** (4,0%), valamint a **fa-, papír- és nyomdaipart** (3,4%). A **vegyi anyag, termék gyártása** 0,6%-kal csökkent az egy évvel korábbihoz viszonyítva, miközben az exportértékesítés 14%-kal nőtt, a belföldi eladások viszont 25%-kal csökkentek.

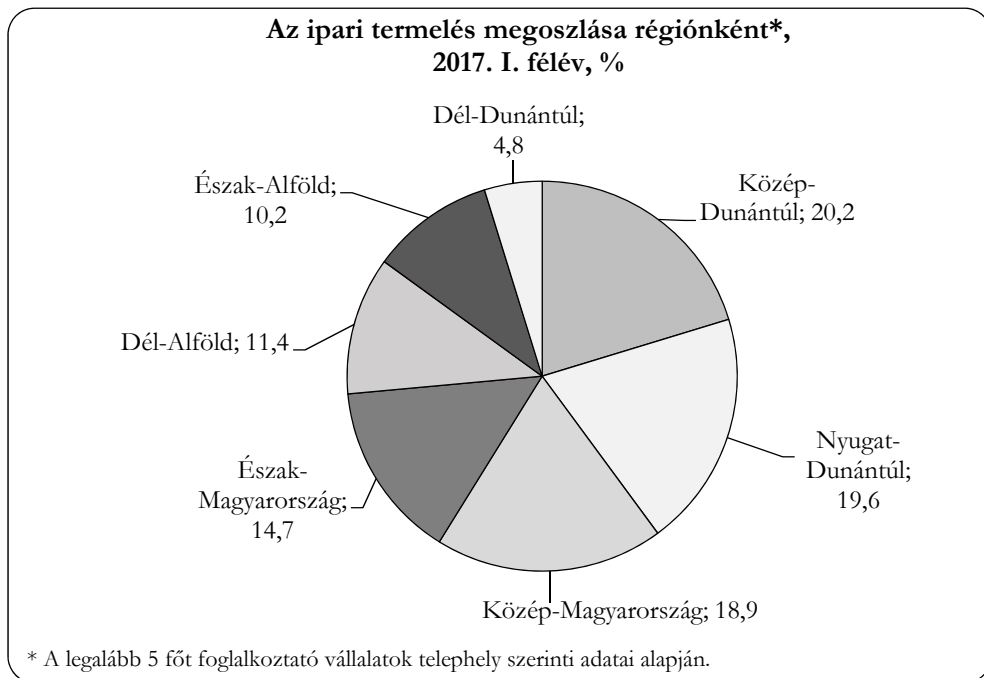
7. ábra

2017 január–júniusában a feldolgozóipari termelés volumene a **létszám-kategóriák szerint képzett vállalatcsoportok** mindegyikében bővült. A kibocsátás háromnegyedét adó, erősen exportorientált **nagyvállalatok** (legalább 250 főt foglalkoztató) termelése 6,2%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A **közepes méretű vállalkozások** (50–249 fő) kibocsátása 1,6%-kal emelkedett, amit a belföldi eladások volumenének 1,7%-os növekedése eredményezett. A középvállalatok exportértékesítése lényegében stagnált (+0,1%). Az elsősorban hazai piacra termelő **kisvállalkozások** (5–49 fő) termelése 8,9%-kal nagyobb volt az egy évvel korábbinál

2016 azonos időszakához képest 2017 I. félévében az ipari termelés minden **régióban**²⁰ emelkedett, a leginkább Észak-Alföldön (8,3%), a legkevésbé Dél-Alföldön (3,6%). Az ipari kibocsátás régiós megoszlása alig változott az előző év azonos időszakához mérten.

8. ábra

A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások körében az **egy alkalmazásban állóra számított termelés** 2017 I. félévében 2,1%-kal növekedett az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A termelékenység javulása 3,2%-os létszámemelkedés mellett következett be.

2017 júniusában a megfigyelt feldolgozóipari területek **új rendeléseinek** volumene az előző év azonos időszakához képest 6,0%-kal emelkedett, ezen belül az új belföldi rendeléseké 0,4, az új exportrendeléseké 7,0%-kal. A járműgyártás új rendelései 3,4, a dinamikusan bővülő elektronikai iparéi 4,4%-kal nőttek. A feldolgozóiparból kis súllyal részesedő gyógyszergyártásban és a kohászat, fémfeldolgozás területén az új rendelések volumene nagymértékben növekedett (40, illetve 20%-kal). Az **összes rendelésállomány** volumene június végén 2,4%-kal elmaradt az egy évvel korábbitól.

²⁰ Telephely szerinti adatok alapján.

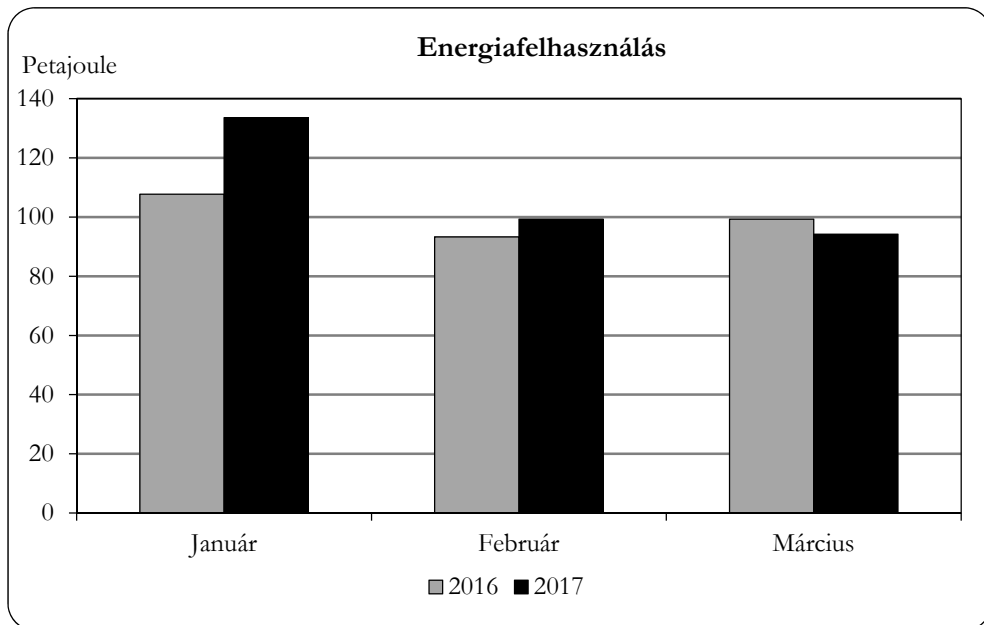
A két legtöbbet termelő ág közül a járműgyártás rendelésállománya 4,0, az elektronikai iparé 9,2%-kal alacsonyabb volt a 2016. júniusnál.

Energia

Az ipari termelésből közel 4,3%-kal részesedő **energiaipari termelés** volumene 2017. I. negyedévben 2,5%-kal emelkedett, a II. negyedévben 0,7%-kal mérséklődött az előző év azonos időszakához képest, így összeségében az I. félévben 1,1%-kal nagyobb volt az energiaipari kibocsátás. A bővülést elsősorban a gőzellátás, légkondicionálás 17%-os termelésnövekedése okozta, miközben a legnagyobb súlyúnak számító villamosenergia-termelés, -ellátás kibocsátása 0,6%-kal mérséklődött.

Az energiaipari terület növekvő kibocsátásához hozzájárult a nemzetgazdaság emelkedő energiaigénye: a bővülő nemzetgazdasági teljesítmény mellett 2017. I. negyedévében a hazai gazdasági szereplők 324 petajoule (PJ) energiát használtak fel, 7,9%-kal többet, mint az előző év azonos időszakában. A fokozódó energiaigényhez a szokásosnál jóval hidegebb januári időjárás is hozzájárult: 2017 első hónapjában a fogyasztás 21%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. Az első negyedévben a gazdaság relatív energiaigénye – a GDP 4,2%-os emelkedése mellett – 3,5%-kal nőtt. A **primer energiafelhasználás** 42%-át földgáz, 23%-át kőolaj fedezte. Mindkét energiahordozó alapvetően importból származik. A kizárólag hazai termelésből rendelkezésre álló nukleáris energia a felhasználás 14, a szén és széntermékek 7,8%-át adták. A fogyasztás fennmaradó 14%-át egyéb energiaforrások (például megújuló alapú energia és a villamos energia nettó importja) biztosították. Az energiaigény fedezésére szolgáló források kétharmada behozatalból, egyharmada hazai termelésből származott. A termelés 0,4, az import 31%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. A behozatal több mint kilenczetedét adó fosszilis energiahordozók közül a földgáz importja 66, a kőolajé 12, a szén és széntermékeké 10%-kal emelkedett. A földgáz jelentős importtöbbletének egy része készletezésre került, így a hazai tározókban lévő földgáz mennyisége március végén 14%-kal (közel 6 PJ-lal) több volt az egy évvel korábbinál.

9. ábra

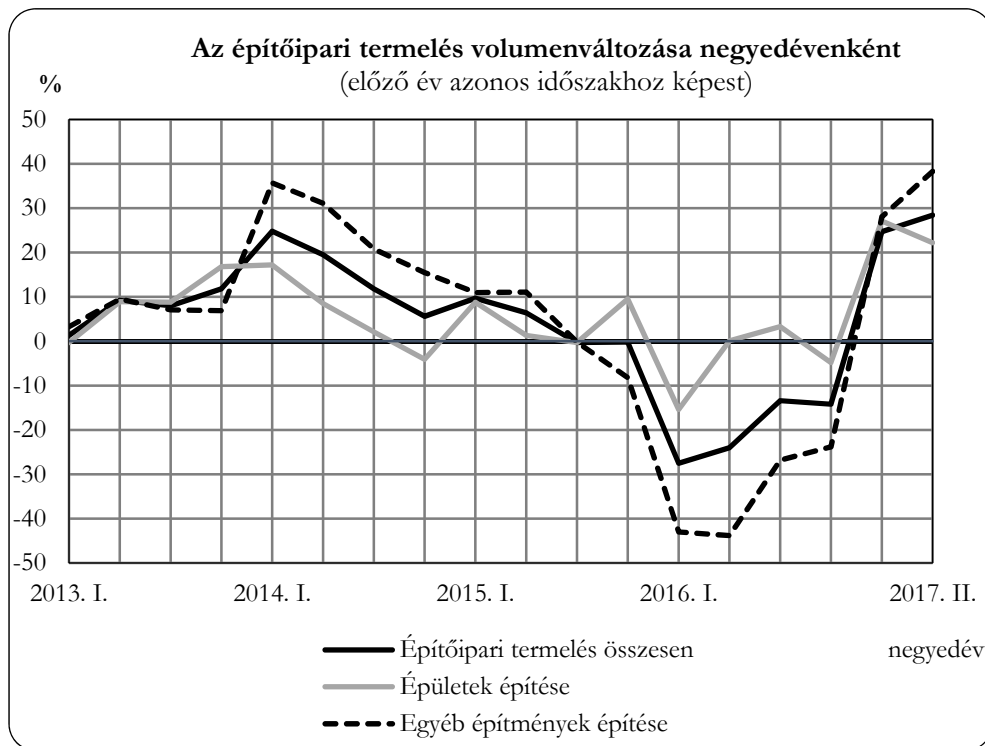
Építőipar

Az **építőipar termelési volumene** 2016 I. félévében 25, 2016 egészében átlagosan mintegy 19%-kal csökkent, ami elsősorban az uniós forrásból végzett munkák 2015. végi befejeződéséből adódott. 2017. január óta a termelés volumene emelkedik az előző évi alacsony bázishoz viszonyítva, amihez mindkét építményfőcsoport jelentős bővülése hozzájárult.

Az **építőipar termelési értéke** 2017. I. félévben folyó áron 962 milliárd forint volt, a termelés volumene 27%-kal bővült az előző év azonos időszaki alacsony bázishoz képest. Mindkét **építményfőcsoport** termelése nőtt: az épületek építése 24, az egyéb építményeké 35%-kal.

Júniusban az építőipari termelés volumene jelentősen, 27%-kal meghaladta az egy évvel korábbi, alacsony bázist. A termelés az épületek építésében 26, az egyéb építmények esetében 30%-kal nőtt. Az előbbi továbbra is elsősorban ipari és raktárépületek, kisebb mértékben sportlétesítmények és oktatási épületek építésének az eredménye, utóbbi út- és vasútépítési munkák eredményeként bővült az előző évi, alacsony bázis mellett.

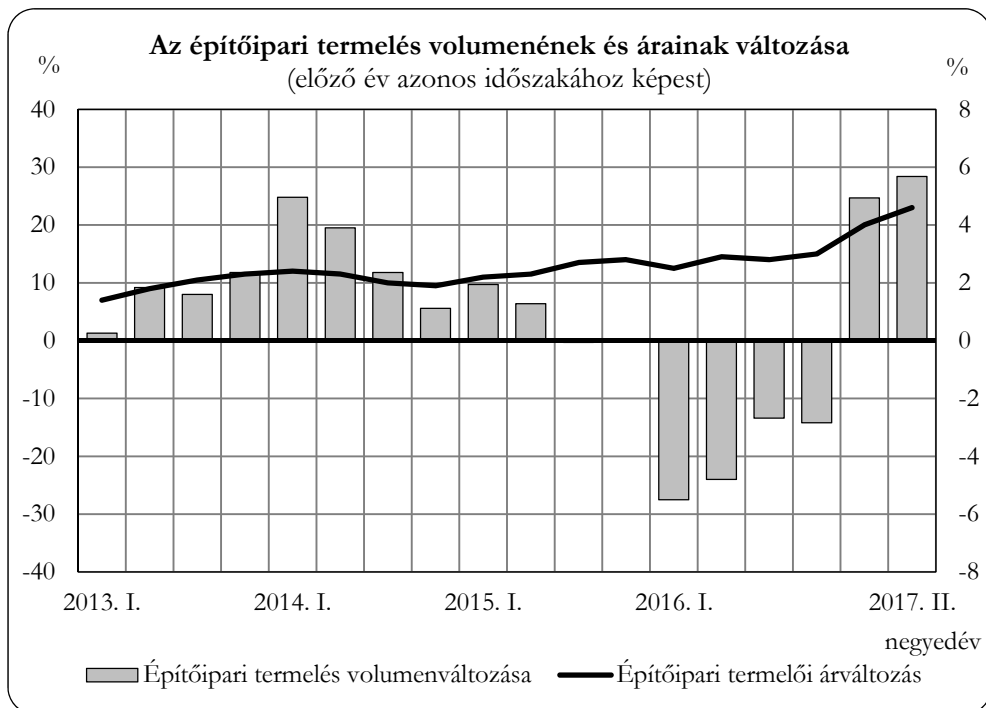
10. ábra

Az új szerződések volumene júniusban mintegy 40%-kal meghaladta az előző év azonos időszakit, az épületek építésére kötöttek közel 27, az egyéb építmények építésére vonatkozóké 48%-kal. A vállalkozások által kötött új szerződések volumene **január–júniusban** összességében 42%-kal magasabb volt, mint 2016 azonos időszakában. Az épületek építésére kötött új szerződések volumene 41, az egyéb építményekre kötöttek 42%-kal nőtt.

Az építőipari vállalkozások **június végi szerződésállományának** volumene 94%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. Az épületek építésére kötött szerződések állománya 41, az egyéb építményeké 127%-kal bővült a 2016. június végihez képest.

11. ábra

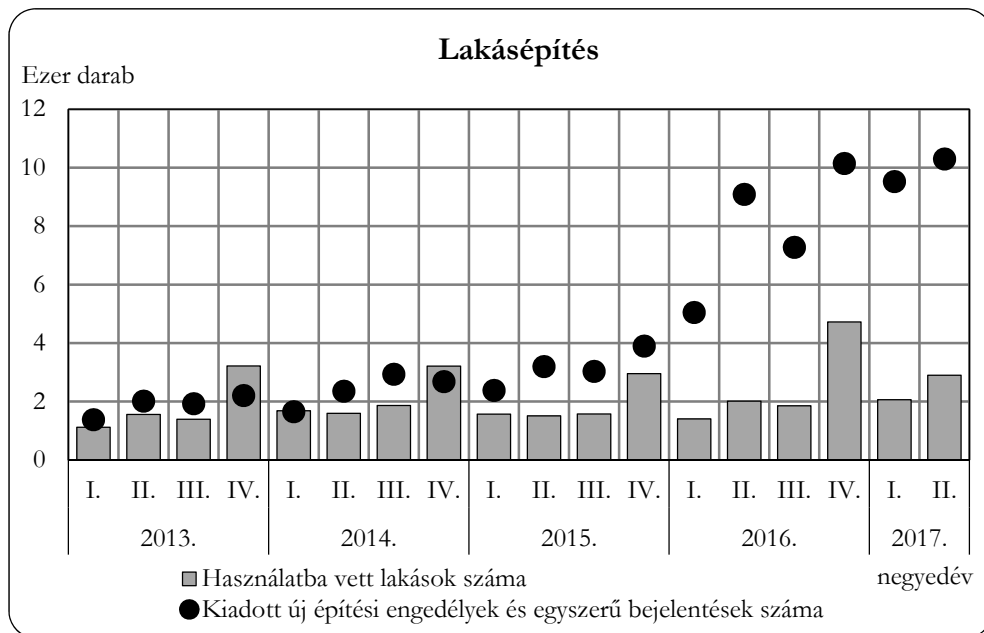

Lakásépítés, ingatlanforgalom

A 2016-ban élénkülő lakásszektor 2017 I. félévében tovább erősödött: közel másfélszer annyi **új lakás épült** (5004 darab), mint egy évvel korábban. Budapesten az épített lakások száma nem változott, míg a városokban több mint másfélszeresére, a községekben közel kétszeresére nőtt a használatba vett lakások száma. Az **új lakásépítési engedélyek és egyszerű bejelentések**²¹ száma (19 823) 40%-kal több volt, mint 2016 I. félévében. Az élénkülés elsősorban Budapesten és a kisebb városokban volt jelentős.

²¹ A kormány 456/2015. (XII.29.) számú rendeletének megfelelően 2016 elejétől a statisztikai számbavétel kiterjed az építési engedélyek mellett az egyszerű bejelentésekre, valamint a használatbavételi engedélyek mellett az egyszerű bejelentés alapján épített épületek használatba vételére vonatkozó hatósági bizonyítványokra is.

12. ábra

Az **építetói kör** összetételében az arányok a természetes személyek és a vállalkozások által épített lakások vonatkozásában kiegyenlítődtek: előbbi 46-ról 50%-ra nőtt, utóbbi 54-ről 50%-re mérséklődött.

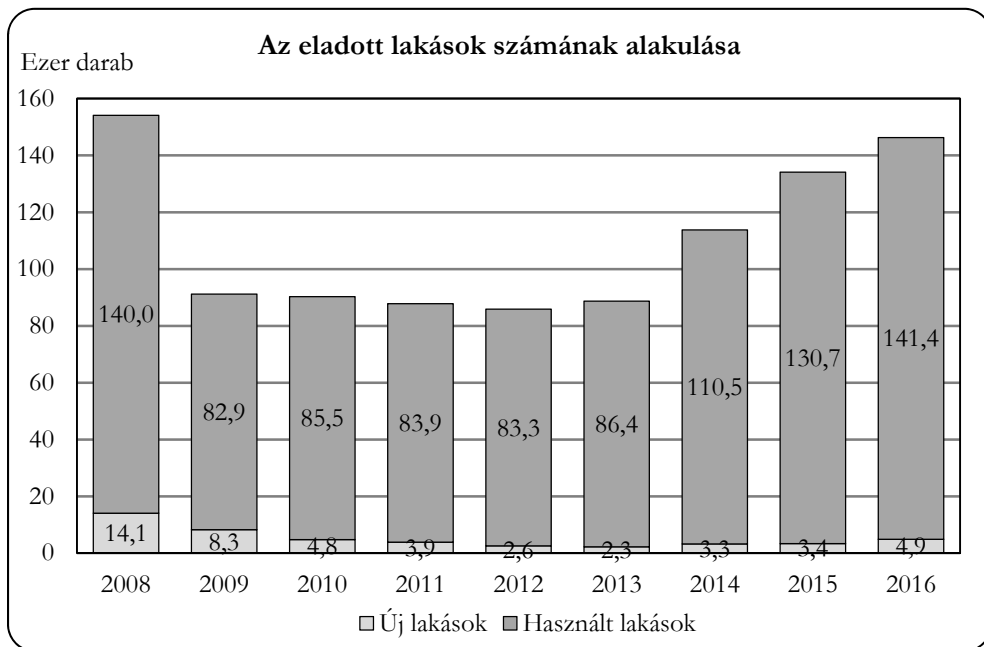
Az újonnan épült lakóépületek között a **családi házak** aránya 43-ról 46%-ra, a **többszintes, többlakásos épületeké** 46-ról 47%-re emelkedett, míg a lakóparki épületeké 7,6-ról 3,0%-ra esett vissza, összefüggésben a fővárosi lakásépítés alakulásával.

A használatba vett **lakások átlagos alapterülete** 6 m²-rel, 95 m²-re nőtt, összefüggésben a családi házak és a többszintes, többlakásos épületek építése arányának növekedésével.

2017 I. félévében 915 **lakás szűnt meg**, 6,6%-kal több, mint egy évvel korábban. A megszűnés leggyakoribb oka továbbra is az avulás.

Az **ingatlanforgalom** 2014 óta folyamatosan emelkedik. **2016-ban** a végleges adatok szerint 146 ezer lakást értékesítettek, 8,6%-kal többet, mint egy évvel azelőtt. Az értékesített lakások túlnyomó többsége használt lakás volt. A mintegy 5 ezer új építésű értékesített lakás a teljes forgalom mintegy 3%-át tette ki, ami az előző évek újlakás-piaci stagnálása után enyhe növekedést jelent.

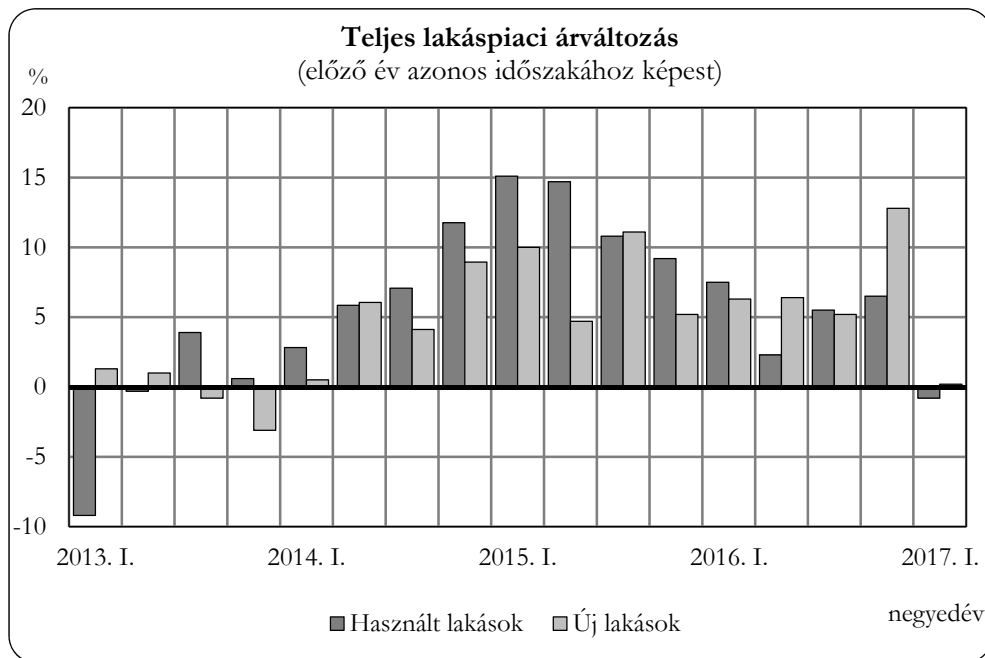
13. ábra

2016-ban a használt lakások piacán 13%-os **tiszta áremelkedés** következett be az előző év átlagos árszintjéhez képest. (Ennyivel kerülnének többbe a lakások, ha ugyanazokat a lakásokat adták volna el, mint egy évvel korábban.) Az eladott lakások összetétele azonban az alacsonyabb értékűek felé tolódott, így a ténylegesen eladott használt lakások átlagos ára csak kisebb mértékben emelkedett (5,2%-kal) 2015-höz viszonyítva.

A lakáspiaci forgalom 2016. évi növekménye a kisebb települések lakáspiaci bővüléséből származott. A jelentős forgalombővülés ellenére a kisebb településeken az árak emelkedése elmaradt a nagyvárosokban jellemzőtől. Ugyanakkor 2016-ban a nagyobb városokban eladott lakások száma már nem emelkedett. A lakáspiaci forgalom 4,9%-a **külföldi állampolgárok** vásárlásaiból eredt. A legnagyobb számban lakást vásárló külföldiek közül a Németországból, Romániából és Szlovákiából érkező vevők elsősorban vidéken, a Kínából származó vevők túlnyomórészt Budapesten vásároltak ingatlant. 2016-ban a lakásvásárlók átlagos életkora 43 év volt. A fővárostól a kisebb települések felé haladva a vevők életkora csökkent.

14. ábra

2017 I. negyedévében az ingatlanpiaci forgalma 8,6%-kal elmaradt az előző év azonos időszakában összesített, hasonló feldolgozottsági szintű előzetes adatokhoz képest. Ugyanakkor folytatódott az áremelkedés: a használt lakások ára 4,8, az új lakásoké 1,7%-kal haladta meg a 2016 I. negyedévi szintet. A használtlakás-piacon **településtípusonként** másként alakultak az árak: 2017 I. negyedévében a nagyvárosokban folytatódott a drágulás, a kisebb városokban az átlagos lakásárak csökkentek, miközben a fajlagos árak nem változtak, ami a forgalom kisebb lakások felé tolódására utal. A községekben 2017 I. negyedévében az átlagos lakásárak mellett a négyzetméterárak is visszaestek az egy évvel korábbihoz képest.

Kiskereskedelem

A **kiskereskedelmi üzletek forgalmának** bővülése 2017 I. félévében is folytatódott. Az eladások volumene **2017 júniusában** 5,2, **január–júniusban** 3,9%-kal nőtt, a naptárhatástól megtisztított adatok szerint 5,7, illetve 3,9%-kal. Júniusban az előző hónaphoz képest – a szezonális és naptárhatástól megtisztított index szerint – az üzletek forgalma 0,5%-kal emelkedett.

Az **élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelmi üzletek** értékesítésének volumene 2017 I. félévében 2,3%-kal meghaladta az előző év azonos időszakit. Ezen belül a forgalom 78%-át lebonyolító vegyes termékkörű üzleteké 3,3%-kal emelkedett, az élelmiszer-, ital-, dohányáru-szaküzleteké 1,2%-kal mérséklődött.

A **nem élelmiszertermékeket forgalmazó kiskereskedelmi egységek** esetében január–júniusban 6,5%-os forgalomnövekedést mértünk az egy évvel korábbihoz képest. Ezen belül növekedtek az eladások az iparcikk jellegű vegyes üzletek (9,4%), a könyv-, számítástechnika- és egyébiparcikk-üzletek (6,2%), a gyógyszer-, gyógyászatitermék- és illatszerüzletek (5,6%), a forgalom több mint egynegyedét adó bútort-, műszakicikk-üzletek (4,0%), valamint a textil-, ruházati és lábbeliüzletek (2,8%) körében. A használtcikküzletek forgalma viszont alig változott (–0,2%). A termékek széles körére kiterjedő, bár az összforgalom mindössze 3,4%-át adó csomagküldő és internetes kiskereskedelemben a forgalom 22%-kal emelkedett.

Az **üzemanyag-kiskereskedelem** növekedése 2017 I. félévében tovább folytatódott: a benzinkutaknál 3,0%-kal bővült a forgalom. Ez idő alatt a járműüzemanyagok fogyasztói ára átlagosan 11%-kal emelkedett.

5. tábla

A kiskereskedelmi üzletek forgalmának alakulása, 2017. I. félév

(%)

Megnevezés	Megoszlás	Volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest
Élelmiszer jellegű vegyes	36,5	+3,3
Élelmiszer, ital, dohányáru	10,5	–1,2
Élelmiszer és élelmiszer jellegű vegyes összesen	47,0	+2,3
Iparcikk jellegű vegyes	3,4	+9,4
Textil, ruházati és lábbeli	5,6	+2,8
Bútort, műszaki cikk	9,6	+4,0
Könyv, számítástechnika, és egyéb iparcikk	7,5	+6,2
Gyógyszer, gyógyászati termék, illatszer	6,8	+5,6
Használtcikk	0,4	–0,2
Csomagküldő és internet	3,4	+22,3
Nem élelmiszertermék jellegű összesen	36,7	+6,5
Üzemanyag	16,2	+3,0
Kiskereskedelem összesen	100,0	+3,9

A kiskereskedelmen kívül számba vett **gépjármű- és járműalkatrész-üzletek** eladási volumene 2017 első hat hónapjában 2,7%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest.

Turizmus, vendéglátás

2017 I. félévében a **kereskedelmi szálláshelyeken** 5,1 millió vendég 12,2 millió vendégéjszakát töltött el, ami 10, illetve 11%-kal haladta meg az előző év azonos időszakit.

Az év első hat hónapjában 2,5 millió **külföldi vendég** összesen mintegy 6,4 millió vendégéjszakára szállt meg a kereskedelmi szálláshelyeken. Előbbi 11, utóbbi 13%-kal több, mint 2016 I. félévében. A vendégéjszakák alapján mért vendégforgalom alapján a vendégek nyolctizede Európából érkezett. A legfontosabb **küldő országok** sorrendjében nem volt változás. Az első továbbra is Németország, amely a teljes külföldi forgalom 14%-át adta, további sorrend: az Egyesült Királyság 7, Ausztria és Csehország 6, Oroszország, Olaszország és az Egyesült Államok 5% körüli részesedéssel. A legfontosabb küldő országok mindegyikéből nőtt a vendégforgalom. Oroszország esetében jelentős, 36%-os bővülés történt, míg Németországból – **2016 októberében kezdődött emelkedő tendencia eredményeként** – 10, Csehországból 12, az Egyesült Államokból 11%-kal több vendégéjszakát regisztráltak.

A kereskedelmi szálláshelyeken 2017 I. félévében 2,7 millió **belföldi vendég** 5,8 millió vendégéjszakát töltött el, 9,1 illetve 8,3%-kal többet, mint 2016 I. félévében.

Az év első hat hónapjában a kilenc **turisztikai régió** közül Dél-Dunántúlon csökkent, a Tisza-tónál stagnált a vendégéjszakában mért vendégforgalom, a többi régióban bővülés történt. A növekedés a Dél-Alföldön (16%) és Budapest-Közép-Dunavidéken (14%) kiemelkedő mértékű volt. A külföldi vendégek által eltöltött vendégéjszakák száma a Tisza-tó kivételével minden turisztikai régióban nőtt, a belföldieké csak Dél-Dunántúlon csökkent.

A **kereskedelmi szálláshelyek bevételei** a vendégforgalomnál gyorsabb ütemben nőttek. A szálláshelyek 2017 január–júniusában összesen 196,9 milliárd forint bruttó bevételt értek el, ami folyó áron 17%-kal meghaladta az előző év azonos időszakit. A bevételek 58%-a szállásdíjból származott, amelynek értéke ötödével nőtt az előző év I. félévéhez képest. A szálláshelyek vendéglátásból és egyéb szolgáltatásokból származó bevételei 12, illetve 15%-kal bővültek.

2017 júniusában 2257 egységnél, az összes működő szálláshely mintegy héttizedében lehetett **Széchenyi Pihenőkártyával** fizetni. 2017 I. félévében a belföldi vendégek összesen 8,5 milliárd forint értékben egyenlítették ki ezzel a fizetőeszközzel számlájukat, folyó áron 11%-kal többel, mint tavaly ilyenkor.

A vendégéjszakában mért forgalom nyolctizedét kitevő **szállodák szobakihasználtsága** 55,1% volt, 4,7 százalékponttal meghaladta az előző év I. félévét. A szállodai szobák átlagára (18 834 forint) 2017 I. félévében 8,6%-kal több volt az előző

év azonos időszakánál, az egy kiadható szobára jutó szállásdíjbevétele (REVPAR, 10 383 forint) pedig jelentős mértékben, 19%-kal nőtt.

2017. I. félévben a **vendéglátóhelyek** kereskedelmi szálláshelyek vendéglátó egységeinek forgalmával együtt mért forgalma összesen 494 milliárd forintot tett ki, összehasonlítva áron 0,3%-kal többet, mint az előző év azonos időszakában. A forgalom 87%-a kereskedelmi, 13%-a a munkahelyi vendéglátásban realizálódott, előbbi összehasonlítva áron 0,6%-kal kevesebb, utóbbi 7,5%-kal több, mint 2016 I. félévében.

Szállítás, közlekedés

2017. I. félévben a nemzetgazdaság árutonna-kilométerben kifejezett **áruszállítási teljesítménye** 3,1%-kal nagyobb volt, mint 2016 ugyanezen időszakában. A növekedés nagyrészt az átlagos szállítási távolság hosszabbá válásával magyarázható, mivel a szállított tömeg mindössze 0,4%-kal bővült. A teljesítmény kétharmadát képviselő közúti áruszállítás 2,2%-kal mérséklődött, a vasúti áruszállítás teljesítménye ezzel szemben 18%-kal nőtt. Az összes szállítási módot figyelembe véve a nemzetközi forgalom teljesítménye 2,4, a belföldi 5,2%-kal bővült, a nemzetközi szállítások részaránya továbbra is a teljes szállítás háromnegyede.

A **helyközi személyszállítás** utaskilométer-teljesítménye 2017 I. félévében 5,1%-kal több volt az egy évvel korábnál. A növekedés az átlagos utazási távolság hosszabbá válásának volt a következménye, az utazások száma ugyanis 1,1%-kal mérséklődött. A közlekedési eszközök közül a repülőgépek utaskilométer-teljesítménye 17, utasszáma 16%-kal emelkedett a 2016. I. félévihez viszonyítva. A **Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér utasforgalma**²² az I. félévben 6,0 millió fő volt, 14%-kal több az egy évvel korábnál. Az összteljesítmény közel felét adó autóbuzsós közlekedés teljesítménye 2,7, a vasúti közlekedésé 0,6%-kal bővült. 2017. január–júniusban az összteljesítményből mintegy héttizednyi aránnyal részesedő belföldi forgalom esetében 1,8, a nemzetközi forgalomban 14%-os növekedés következett be a megelőző év azonos időszakához képest.

A **helyi személyszállításban** az I. félév során 1,1 milliárd utazást regisztráltunk, 0,7%-kal kevesebbet, mint 2016 azonos időszakában. A csökkenés legfontosabb tényezőjét a villamosok jelentették, amely járműveken az utazások száma 3,5%-kal maradt el a 2016. I. félévitől. Az utazások mintegy fele autóbuzsokon történt, ahol alig változott (0,3%-kal mérséklődött) az utasszám a 2016. január–júniuséhoz viszonyítva.

²² A repülőtér utasforgalma a külföldi légitársaságok forgalmát is magában foglalja, míg a teljesítmény kizárólag a magyar légi szállítók magyarországi repülőtereket érintő forgalmára vonatkozik.

Az I. félév során az autóbuszos utazások 54%-a Budapesten valósult meg, ahol az utasok száma 1,2%-kal bővült, vidéken ugyanakkor 2,1%-kal mérséklődött. A fenti közlekedési eszközök forgalomcsökkenését mérsékelte a metró, földalatti, valamint a trolibuszok növekvő utasforgalma (+1,6%, illetve 5,6%).

2017 első hat hónapja során 128 ezer **személygépkocsit helyeztek első alkalommal forgalomba** az országban, 11%-kal többet az egy évvel korábbinál. Ezen belül az új – kétévesnél fiatalabb – személygépkocsik forgalomba helyezése 19, a használtaké 4,3%-kal nőtt. Az eltérő mértékű növekedések hatására az új személygépkocsik aránya a forgalomba helyezéseken belül emelkedett (3,3 százalékponttal, 45%-ra), azok után, hogy 2010 és 2015 I. féléve között részesedésük 78-ról 42%-ra esett vissza.²⁴

²⁴ 2016. I. félévben az új személygépkocsik aránya a forgalomba-helyezéseken belül 42% volt, ugyanakkora, mint 2015 I. félévében.

Termelői és fogyasztói árak

Mezőgazdasági termelői árak

2017 júniusában a mezőgazdasági termelői árak 2,5%-kal meghaladták az előző év azonos időszakit, a növényi termékek ára 3,1%-kal csökkent, az élő állatok és állati termékek ára pedig 13%-kal emelkedett. A növények közül a legnagyobb súlyt képviselő gabonafélék ára 7,2%-kal mérséklődött, a burgonya ára pedig több mint ötödével lett alacsonyabb. A zöldségfélék ára enyhén csökkent (0,8%), ezen belül azonban a vöröshagyma és a sárgarépa esetében áresés (14 és 17%), a paradicsomnál jelentős áremelkedés (31%) történt. Az élő állatok termelőiár-szintje 8,7, az állati termékeké 23%-kal emelkedett. A vágósertés ára közel ötödével (19%), a tejé közel harmadával (32%) lett magasabb.

2017 I. félévében a mezőgazdasági termelői árak 2,1%-kal emelkedtek, a növényi termékek árának csökkenése (3,0%) mellett az állatok és állati termékek ára 12%-kal nőtt. A gabonafélék ára 5,5%-kal csökkent, a gyümölcsféléké 9,6%-kal nőtt, az utóbbi termékcsoportban a meggyfélék ára kiugróan, 26,5%-kal emelkedett. A zöldségfélék ára 4,2%-kal csökkent, ezen belül a paradicsomé növekedett (15%). A vágósertés ára negyedével, a tejé 24%-kal nőtt.

A **mezőgazdasági termelés ráfordítási árai** 2017 I. félévében 1,2%-kal voltak alacsonyabbak az előző év azonos időszakánál. A folyó termelőfelhasználás árszínvonala 1,6%-kal mérséklődött. A legnagyobb mértékben a műtrágyák (11%) és a takarmányok árai (6,2%) csökkentek, ugyanakkor az energia és kenőanyagok árai 8,4%-kal magasabbak lettek. A mezőgazdasági beruházások árszínvonala 1,7%-kal emelkedett, ezen belül az épületberuházások ára 4,9%-kal magasabb lett, a gépberuházásoké enyhén (1,0%) csökkent. A mezőgazdasági termelői- és ráfordítási ár hányadosa, az **agrárrolló** értéke 103,3% volt.

Ipari, építőipari termelői árak

Hazánkban az **ipari termelői árak 2017 júniusában** 1,5%-kal meghaladták az egy évvel korábbit, az emelkedő tendencia több mint fél éve tart. A dráguló vegyipari termékek nagymértékben hozzájárultak az áremelkedéshez. Az értékesítési irányok közül a belföldi eladások árai 3,2, a külföldi eladásokéi 0,8%-kal növekedtek.

Az **ipari termelői árak** 2017 január–áprilisban gyorsuló, május–júniusban lassuló ütemben emelkedtek, ennek eredményeként **2017 I. félévében** az ipari termékekért az

egy évvel korábbinál 3,2%-kal többet kellett fizetni. A növekedést részben az energiahordozók magasabb árszínvonala okozta.

A **belföldi értékesítés árai** 2017 első hat hónapjában 5,5%-kal emelkedtek az egy évvel korábbihoz képest. A hazai értékesítés közel háromtizedét adó energiaipar értékesítési árai 0,2, a feldolgozóiparéi 8,0%-kal növekedtek. Az elektronikai ipar kivételével mindegyik feldolgozóipari részterületen drágultak a termékek, a jelentős súlyúnak számító élelmiszeriparban 4,4, a kokszyártás, kőolaj-feldolgozás területén 26%-kal. A feldolgozóipari átlagot meghaladó mértékben elsősorban a vegyipari termékek drágultak.

2017 január–júniusában a belföldre értékesített termékek árai mindegyik **rendeltetés szerinti csoportban** emelkedtek az egy évvel korábbihoz viszonyítva: az energiatermelő ágazatokban – alacsony bázishoz képest – 6,4, a továbbfelhasználásra termelő ágazatokban 5,1, a fogyasztási cikkeket gyártó ágazatokban 4,7, a beruházási javakat gyártó ágazatokban 2,3%-kal nőttek.

Az **ipari exportértékesítés árai** 2017 I. félévében – folyamatos emelkedés mellett – 2,1%-kal növekedtek az egy évvel korábbihoz mérten. A két, legnagyobb értékű exportértékesítést realizáló terület közül az árak az elektronikai iparban 1,1%-kal emelkedtek, a járműgyártásban 1,5%-kal csökkentek. A kis súlyú kokszyártás, kőolaj-feldolgozás esetében a külföldi értékesítés árai 43%-kal növekedtek.

Hazánkhoz hasonlóan – Málta kivételével – a többi uniós tagországban is emelkedtek az ipari termelők árai 2017 első hat hónapjában. Ennek eredményeként az **EU-28 egészére számított** ipari termelők árai átlagosan 4,1%-kal meghaladták az egy évvel korábbit, amit elsősorban az energiatermelő ágazatok 12%-os árnyövekedése okozott. Az energiaipart és az egyéb energiatermelő területek árváltozását nem számítva uniós szinten az ipari termékek 2,5%-kal drágultak.

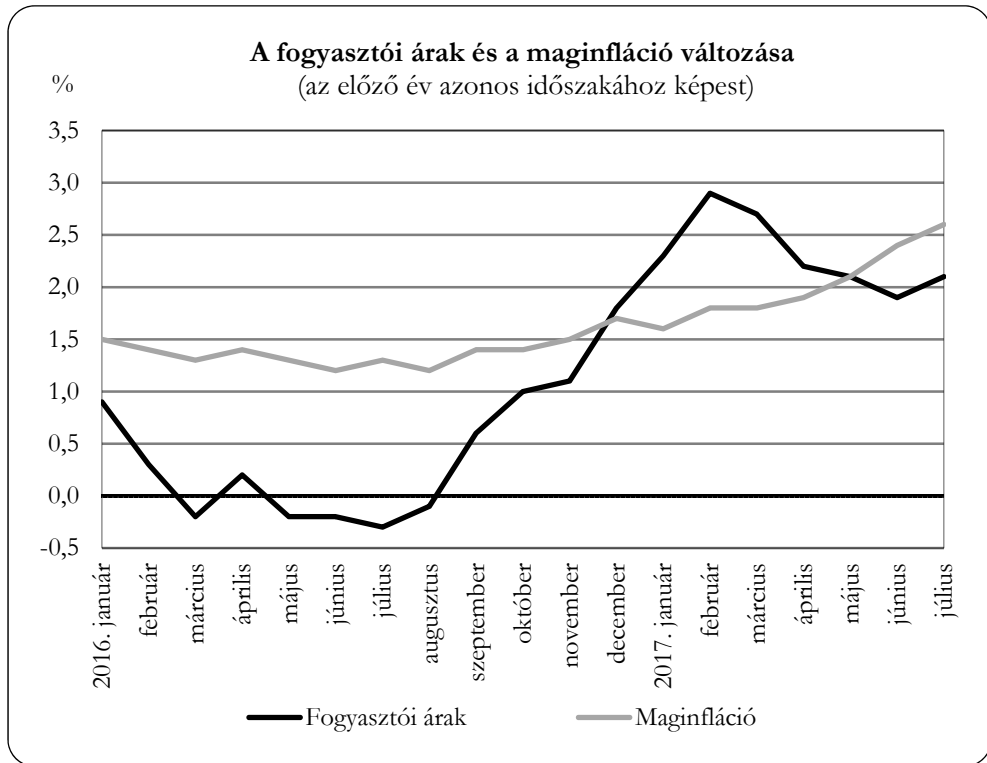
2017. I. félévben az építőipari termelési volumenének jelentős bővülése mellett az **építőipar termelők árai** 4,3%-kal emelkedtek az előző év azonos időszakához képest. A 2017. II. negyedéves építőipari termelők árai az egy évvel korábbihoz viszonyítva 4,6, az előző negyedévhez képest 1,4%-kal magasabbak voltak.

Fogyasztói árak

A **fogyasztói árak** növekedési üteme az első hét hónapban ingadozott, de végig 3,0% alatt maradt. Januárban átlagosan 2,3, februárban 2,9%-kal nőttek az árak az előző év azonos időszakához képest, majd a tavaszi hónapokban mérséklődött a pénzromlás üteme. Júniusban 1,9, júliusban 2,1%-kal nőtt az árszínvonal. A szezonális és külső hatásoktól megtisztított inflációs mutató, az ún. **maginfláció** 2016. július óta csaknem

folyamatosan emelkedett. A maginfláció 2017 első négy hónapjában nem érte el az általános árszínvonalat, májusban megegyezett a két jelzőszám. Júniusban és júliusban viszont a maginfláció 0,5 százalékponttal magasabb volt az inflációnál, mivel az idényáras élelmiszerek és a járműüzemanyagok árcsökkenése nem szerepelt benne.

15. ábra

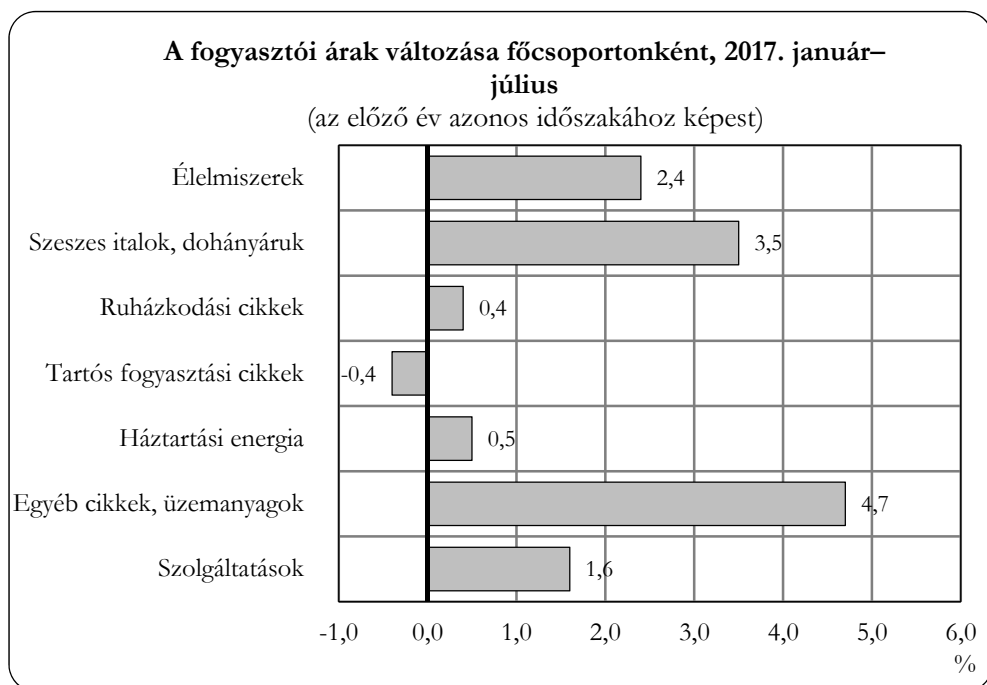

2017 január–júliusban összességében 2,3%-kal voltak magasabbak az árak, mint 2016 hasonló időszakában. A fogyasztásban magas arányt képviselő járműüzemanyagokért 9,7%-kal többet kellett fizetni. Az első hét hónapban az autóbenzin literenkénti átlagára (357 forint) 29, a gázolajé (360 forint) 40 forinttal magasabb volt, mint 2016 azonos időszakában. A gyógyszerek, gyógyárak 2,4%-kal drágultak. Átlag felett (3,5%-kal) nőtt a **szeszes italok, dohányárak** ára, alapvetően a dohánytermékekre kivetett jövedéki adó emelése miatt. A szeszes italok ára 1,6, a dohányáraké 5,4%-kal felülmúlta a 2016 január–júliusit. Az **élelmiszerárak** 2,4%-kal növekedtek, ezen belül a cukor 12,5, a sertéshús 12,2, a sajt 7,1, a párizsi, kolbász 5,9, a kenyér 3,7, a tej 0,3%-kal drágult. A tej áfakulcsának mértékét januárban 18-ról 5%-ra csökkentették, árnövekedését elsősorban a nyerstej felvásárlási árnövekedésének begyűrűzése okozta. A csokoládé, kakaó 1,1, a liszt 1,4, a burgonya 3,0, a tojás 3,3%, a

baromfiús 16%-kal olcsóbb lett. (A tojás és a baromfiús áfakulcsa az év elején 27-ről 5%-ra mérséklődött.) A friss zöldségért 4,5, a friss hazai és déligyümölcsért 4,2%-kal többet kellett fizetni. A házon kívüli étkezés 3,3%-kal drágult.

A fogyasztói kosárból 28%-kal részesedő **szolgáltatások** árszínvonala 1,6%-kal nőtt, ezen belül a szerencsejáték 5,0, az üdülési szolgáltatás 4,3, a testápolási, egészségügyi 3,4, a kulturális és szabadidő 2,7, a lakbér, lakásszolgáltatás 1,0%-kal. A közlekedési szolgáltatások 0,7%-kal emelkedtek. A hírközlés 2,1%-kal olcsóbb lett, mivel januártól az internet-előfizetés után felszámított áfa mértéke 27-ről 18%-ra csökkent.

16. ábra

A **háztartási energia** árszínvonala az első hét hónapban összességében 0,5%-kal meghaladta az előző év azonos időszakát. A szilárd tüzelőanyagok drágultak, a legjelentősebben a tűzifa (5,6%-kal). A fontosabb rezsitélék (elektromos energia, vezetékes gáz, távfűtés) ára nem módosult. A **ruházkodási cikkekért** együttesen 0,4%-kal kellett többet fizetni, ezen belül a férfiruházat 0,7, a női 0,2%-kal drágult, a gyermekruházat ára változatlan maradt. A **tartós fogyasztási cikkek** kumulált árszínvonala 2017 első 7 hónapjában végig alacsonyabb volt, mint az előző év azonos időszakában. Január–júliusban a csoportba tartozó termékek ára 0,4%-kal mérséklődött, ezen belül a tartós háztartási cikkekért 1,1%-kal többet, a járművekért 0,2,

a tartós kulturális cikkekért (például televízió, számítógép, telefon) 3,6%-kal kevesebbet kellett fizetni. Az új személygépkocsik ára 1,4%-kal nőtt, a használtaké 4,1%-kal csökkent.

Az árváltozás a **lakosság és a háztartások egyes csoportjait** eltérő jövedelmi helyzetük és fogyasztási szokásaik miatt különbözőképpen érinti. 2017 első hét hónapjában az átlagosnál magasabb infláció realizálódott az aktív és a magas jövedelmű háztartások felé, mivel előbbieket a járműüzemanyagok drágulása, utóbbiakat az élelmiszerek és a szolgáltatások áremelkedése érintette nagyobb mértékben. A legalább 3 gyermekes, a nyugdíjas, illetőleg az alacsony és közepes jövedelmű háztartások jövedelmű háztartások esetében azonos volt az árszínvonal változása, amely kissé elmaradt az átlagostól.

6. tábla

A fogyasztói árak változása társadalmi rétegek szerint, 2017. január–július
(az előző év azonos időszakához képest)

(%)

Árúfőcsoport	Aktív	legalább 3 gyer- mekes	Nyug- díjas	Ala- csony	Köze- pes	Magas	Lakosság összesen
	háztartások			jövedelműek			
Élelmiszerek	2,4	2,4	2,3	2,3	2,3	2,5	2,4
Szeszes italok, dohányárúk	3,5	3,8	3,2	4,2	3,6	3,0	3,5
Ruházkodási cikkek	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4	0,4	0,4
Tartós fogyasztási cikkek	-0,4	-0,5	-0,5	-0,3	-0,5	-0,4	-0,4
Háztartási energia	0,5	0,6	0,5	0,8	0,6	0,2	0,5
Egyéb cikkek, üzemanyagok	5,0	4,5	3,9	3,9	4,6	4,7	4,7
Szolgáltatások	1,5	1,4	1,9	1,2	1,4	1,9	1,6
Összesen	2,4	2,2	2,2	2,2	2,2	2,4	2,3

Az **Európai Unióban** 2017 első hét hónapjában a harmonizált fogyasztói árindex (HICP) magasabb volt az egy évvel korábbinál, összességében 1,7%-kal. A legnagyobb mértékben Észtországban, Litvániában (3,3%-kal), illetőleg Lettországban (3,0%-kal) nőtt az árszínvonal, a legkevésbé Írországban (0,1%-kal) és Romániában (0,6%-kal). A magyarországgal azonos volt az infáció Belgiumban és Csehországban, magasabbat pedig a már említett balti államokon kívül az Egyesült Királyságban mértek.

*Társadalmi és jövedelmi folyamatok***Demográfiai helyzet**

Az előzetes adatok alapján **2017 júniusában** 7328 gyermek született, és 9225-en haltak meg. Az élveszületések száma 2,6%-kal, a halálozásoké 5,4%-kal csökkent 2016 júniushoz viszonyítva. Az élveszületések és a halálozások egyenlegeként kialakult természetes fogyás 15%-kal mérséklődött, az egy évvel ezelőtti 2223 fővel szemben 1897 fő volt.

2017 I. félévét 2016 azonos időszakához viszonyítva kismértékű, 0,2%-os születésszám-emelkedés, továbbá ezt jóval meghaladó, 8,5%-os halálozási többlet és kevesebb házasságkötés jellemezte.

2017 első hat hónapjában 43 870 **gyermek született**, 0,2%-kal, 104-gyel több a 2016. azonos időszakánál. 2016 szökőév volt, így az idén egy nappal rövidebb volt a vizsgált időszak. Ennek figyelembevételével a szökőnaphatástól megtisztított születésszám valamivel nagyobb mértékű, 0,8%-os emelkedést jelez. Az I. féléven belül januárban és májusban született több gyermek, mint 2016 azonos hónapjában: januárban mindössze 0,4, májusban viszont 9,3%-os születésszám emelkedés következett be; az I. félév többi hónapjában azonban csökkent az újszülöttek száma. A születési arányszám nem változott, ezer lakosra 2017 és 2016 I. félévében is 9,0 élveszületés jutott.

2017 I. félévében 69 062 **halálozás** történt, ami jelentős, 8,5%-os – a szökőnaphatást figyelembe véve 9,1%-os – emelkedés a 2016. január–júniusához képest. A halálozási többlet januárban és februárban volt kiemelkedő, januárban 26, februárban – a szökőnaphatással korrigálva – 23%-kal többen hunytak el, mint 2016 azonos hónapjaiban. Márciustól a kedvezőtlen folyamat lényegesen lassult, március–áprilist 4,3%-os halálozási többlet jellemezte, májusban és júniusban pedig már kevesebben hunytak el, mint egy évvel korábban. A 2017. eleji jelentős halálozási többlet hátterében – a két évvel ezelőtti folyamatokhoz hasonlóan – most is a tetőző influenzajárvány állhatott. 2017 január–júniusban ezer lakosra 14,2 halálozás jutott, 1,2 ezrelékponttal több a 2016. azonos időszakánál.

A halálozások jelentős, valamint a születések kismértékű emelkedése következtében a **természetes fogyás** a 2016. I. félévi 19 903-mal szemben 2017 első hat hónapjában 25 192 fő volt, ami 27%-os emelkedést jelent.

A 2017 első felében megkötött 21 624 **házasság** 4,6%-kal, számszerűen 1033-mal volt kevesebb a 2016. azonos időszakánál. A januári, 1,8%-os emelkedést követően február–májusban átlagosan 8,4%-kal mérséklődött a frigyek száma, ami júniusban

viszont már 5,3%-kal növekedett. A 2017. I. félévi házasságkötési arányszám 4,5 ezrelékes értéke 0,1 ezrelékponttal alacsonyabb volt az egy évvel korábbinál.

A **regionális** népmozgalmi folyamatokat tekintve a születések száma négy régióban emelkedett, két régióban mérséklődött, egyben (Közép-Dunántúlon) közel azonos volt. A legjelentősebb emelkedést Dél-Alföldön (4,1%), a legnagyobb visszaesést Közép-Magyarországon (2,5%) regisztrálták. A halálozások száma mindegyik régióban nőtt, a legjelentősebb mértékben Észak-Magyarországon (11%), a legkevesbé Közép-Magyarországon (5,8%). 2017 I. félévében a természetes fogyás üteme az összes régióban megemelkedett. A születések számának csökkenése, valamint a halálozások országos átlagot némileg meghaladó emelkedése miatt a legnagyobb, 44%-os növekedést Észak-Alföldön regisztrálták. A házasságkötések száma mindegyik régióban csökkent, a legnagyobb mértékben Dél-Dunántúlon (8,3%-kal).

Munkaerőpiac, keresetek

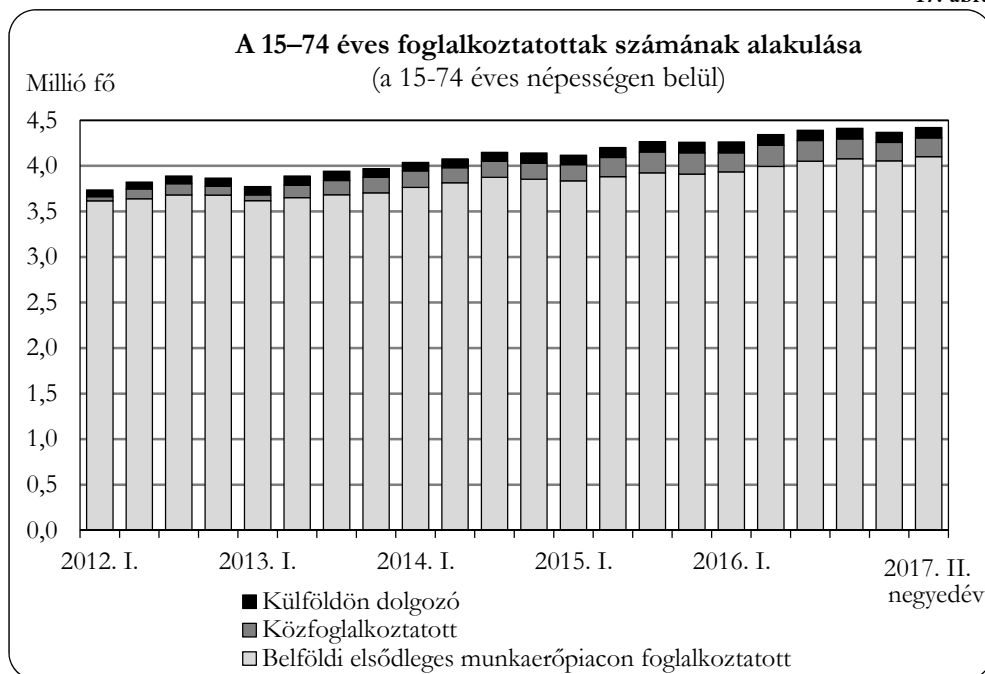
2017 II. negyedévében javultak a munkaerőpiaci mutatók az egy évvel korábbihoz viszonyítva: a gazdaságilag aktívak rétege tovább szélesedett, ezen belül többen voltak foglalkoztatottak és kevesebben munkanélküliek, miközben ezzel párhuzamosan folytatódott az inaktívak számának és arányának csökkenése.

Unió összehasonlításban hazánk munkaerőpiaci helyzete – a kedvező hazai tendenciák folytán – folyamatosan javult az elmúlt években. Ezen belül a rendelkezésre álló legfrissebb, 2017. I. negyedévi adatok szerint a magyar foglalkoztatási arány meghaladta az unió átlagát (67,1 és 66,7%), míg a munkanélküliség hazai szintje (4,6%) jóval alacsonyabb, mint az uniós (8,4%). Magyarország a tagállamok foglalkoztatási és munkanélküliségi rangsorában egyaránt előrébb lépett, előbbinél a középmezőnyben szerepel, míg utóbbinál a negyedik legalacsonyabb.²⁵

A **foglalkoztatottak száma** a 15–74 éves korcsoportban 4 millió 420 ezer fő volt, 77 ezer fővel több az előző évinél. A létszámbővülés teljes egészében a hazai elsődleges munkaerőpiacon realizálódott, mivel a közfoglalkoztatottak és a külföldi telephelyen dolgozók száma – 26, illetve 4 ezer fővel – alatta maradt az egy évvel korábbinak. (Utóbbi esetében ez mintavételi hibahatáron belüli csökkenést jelentett.) A foglalkoztatottak közül a 15–64 évesek korcsoportjába 4 millió 371 ezer fő tartozott, ez 66 ezer fős (1,5%-os) emelkedés a 2016. II. negyedévihez viszonyítva, míg a foglalkoztatási arány 68,1%-os értéke egy év alatt 1,6 százalékponttal nőtt.

²⁵ Az adatok a 15–64 éves népességre vonatkoznak. Forrás: az Eurostat adatbázisa.

17. ábra

2017. II. negyedévében a **férfiak** foglalkoztatási mutatói nagyobb mértékben javultak, esetükben a foglalkoztatási arány az előző év azonos időszakához képest 2,2 százalékponttal, 75,1%-ra, a **nőké** 1,1 százalékponttal, 61,1%-ra emelkedett. Mindhárom fő **korcsoportban** nőtt a foglalkoztatottak száma és aránya. A munkaerőpiacon kis létszámban jelen lévő 15–24 éves fiatalok foglalkoztatási aránya 28,9, az ún. legjobb munkavállalási korú 25–54 éveseké 83,7, az 55–64 éveseké pedig 51,2%-ra bővült. Az iskolai végzettség alapján képzett kategóriák esetében a foglalkoztatási arány a felsőfokú végzettségűek kivételével meghaladta az előző év azonos időszakit, esetükben 0,5 százalékpontos csökkenés történt, míg a másik három kategóriában 1,6–1,9 százalékponttal nőtt a mutató. Változatlanul a legfeljebb alacsonyfokú végzettségűek foglalkoztatottá válásának esélye a legkisebb, 37,9%, miközben a felsőfokú végzettségűek foglalkoztatási aránya 84,3% volt 2017 II. negyedévében.

7. tábla

A 15–64 évesek foglalkoztatási aránya és a munkanélküliségi rátája főbb jellemzők szerint

(adott év II. negyedévében)

Mutatók	Foglalkoztatási arány		Munkanélküliségi ráta	
	2016	2017	2016	2017
(%)				
Nemek szerint				
Férfiak	72,9	75,1	5,3	4,0
Nők	60,1	61,1	4,6	4,9
Korcsoportok szerint				
15–24 éves	27,4	28,9	13,3	11,0
25–54 éves	82,3	83,7	4,5	3,7
55–64 éves	49,8	51,2	4,2	3,9
Legmagasabb iskolai végzettség szerint				
Legfeljebb alapkú	36,0	37,9	13,6	12,0
Középfokú, érettségi nélkül	74,0	75,8	5,6	4,3
Középfokú, érettségivel	69,7	71,3	4,2	3,5
Felsőfokú	84,7	84,3	1,5	1,5
Összesen	66,4	68,1	5,1	4,3

2017 II. negyedévében a **nemzetgazdaság** három **szektorából** kettőben, az ipar és építőiparban, valamint a szolgáltatásban (4,9 és 0,8%-kal) többen, a mezőgazdaságban viszont (3,1%-kal) kevesebben dolgoztak, mint egy évvel korábban. Utóbbi területen 213 ezren, az ipari ágakban 1 millió 70 ezren, a szolgáltatásban 2 millió 792 ezren voltak foglalkoztatottak. Az iparon belül növekedés jellemezte a feldolgozóipart, miközben az energiaiparban, valamint a víz- és hulladékgazdálkodás területén jelentősen csökkent a foglalkoztatottak száma. A feldolgozóiparon belül a három legnagyobb létszámú területen (járműgyártás, fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártása, élelmiszeripar) egyaránt számottevő létszámnövekedés következett be, a textiliparban és az elektronikai iparban viszont kevesebben dolgoztak, mint 2016 II. negyedévében. Az építőiparban 296 ezer főt foglalkoztatottak, 7,9%-kal többet az egy évvel korábbinál. A szolgáltató tevékenységet ellátó ágak közül mind a piaci szolgáltatást, mind a jellemzően közszolgáltatást végző ágakban nőtt a foglalkoztatottak száma.

A **munkanélküliek száma** – 2017. II. negyedévben a 15–64 éves népesség körében – 37 ezer fővel (16%-kal), 196 ezer főre esett vissza, a 4,3%-os **munkanélküliségi ráta** pedig 0,8 százalékponttal volt alacsonyabb az egy évvel

korábbinál. (A munkanélküliség jelenlegi szintje – a negyedéves adatokkal összevetve – az egyik legalacsonyabb a munkaerő-felmérés közel 25 éves történetében.)²⁶

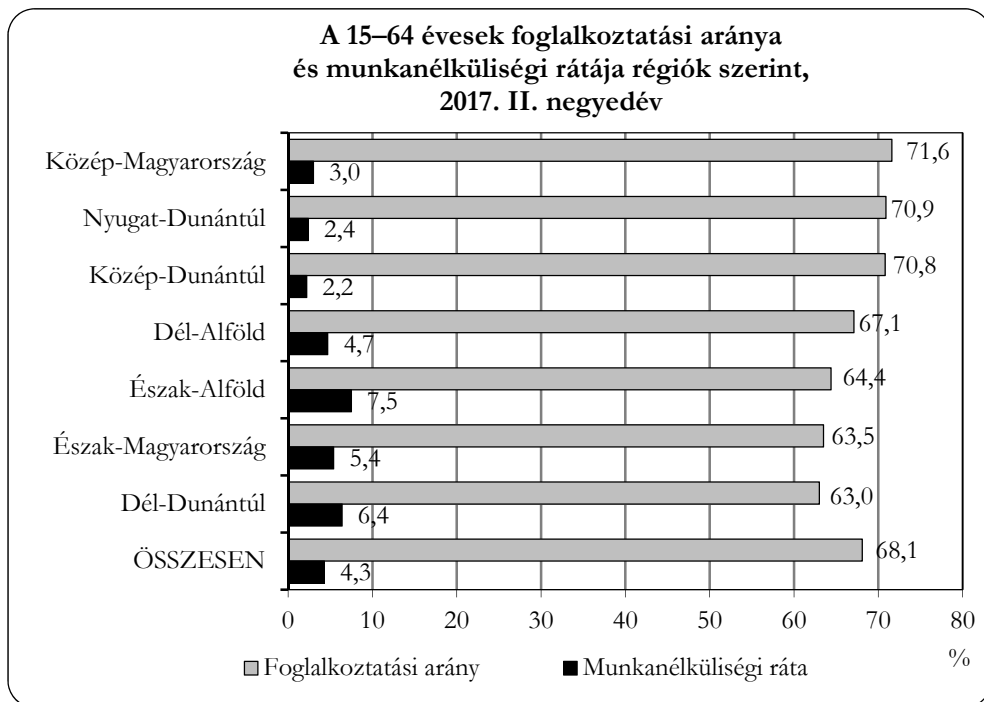
A **nemek szerinti** bontást tekintve a férfiakat alacsonyabb szintű munkanélküliségi ráta jellemezte, mint a nőket (4,0 és 4,6%), egyúttal előbbieik körében javult jelentősebben (1,3 és 0,3 százalékponttal) a mutató 2016 II. negyedévéhez képest. Mindhárom fő **korcsoportban** mérséklődött a munkanélküliség, a legnagyobb mértékben a 15–24 éves fiatalok körében, esetükben egy év alatt 13,3-ról 12,0%-ra mérséklődött a munkanélküliségi ráta. A 25–54 évesek és az 55–64 évesek korcsoportjában 0,8 és 0,4 százalékpontos csökkenés következett be, így a munkanélküliségi ráta közel azonos szintű, 3,7 és 3,6% volt. A munkanélküliségi ráta mindegyik iskolai végzettség szerinti kategóriában alacsonyabb lett, vagy megegyezett az egy évvel korábbival, a leginkább (1,6 százalékponttal) a legfeljebb alapfokú végzettségűeknél csökkent, ennek ellenére a legfeljebb alapfokú végzettségűek körében mérték a legmagasabb munkanélküliségi rátát (12,0%), ami nyolcszorosa a felsőfokú végzettségűekének (1,5%).

Mind az álláskeresőssel töltött idő hossza, mind a tartósan, vagyis legalább egy éve állástalanok aránya csökkent. 2017. II. negyedévben az **álláskereső** átlagosan 17,0 hónapot **töltöttek munkakereséssel**, szemben az egy évvel korábbi 18,9 hónappal, a **tartósan**, vagyis legalább egy éve **állástalanok aránya** pedig ugyanezen időszak alatt 5,4 százalékponttal, 44,1%-ra esett vissza.

2017 II. negyedévében mindegyik **régióban** bővült a foglalkoztatási arány és – Dél-Dunántúl kivételével – csökkent a munkanélküliségi ráta az előző év második negyedévéhez képest. A leginkább Észak-Alföld munkaerőpiaci pozíciója javult: a foglalkoztatási arány 2,6 százalékponttal meghaladta, a munkanélküliségi ráta 2,2 százalékponttal elmaradt az egy évvel korábbitól. A foglalkoztatás szintje változatlanul Közép-Magyarországon, Közép- és Nyugat-Dunántúlon a legmagasabb (70,8–71,6%), miközben itt a legalacsonyabb a munkanélküliségi ráta (2,2–3,0%). Ezzel szemben Dél-Dunántúlon mértük a legkisebb foglalkoztatási arányt (63,0%), Észak-Alföldön pedig a legmagasabb munkanélküliségi rátát (7,5%). A területi különbségek mérséklődtek, a legmagasabb és a legalacsonyabb mutatókkal bíró régiók közötti eltérések csökkentek. A **megyéket** tekintve – Budapest mutatóit figyelmen kívül hagyva – Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom és Veszprém megyét jellemezte a legmagasabb foglalkoztatási arány (71,0–71,6%) és a legalacsonyabb munkanélküliségi ráta (1,6–2,2%), miközben a legalacsonyabb foglalkoztatási szintet Tolnában (61,8%), a legmagasabb munkanélküliséget Szabolcs-Szatmár-Bereg (8,8%) megyében mérték.

²⁶ A KSH munkaerő-felmérése mellett a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) adminisztratív forrásából szintén rendelkezésre állnak munkanélküliségi adatok. Ez alapján a **nyilvántartott álláskereső** száma 2017. június végén átlagosan 280 ezer fő volt, 4,1%-kal kevesebb az egy évvel korábbinál.

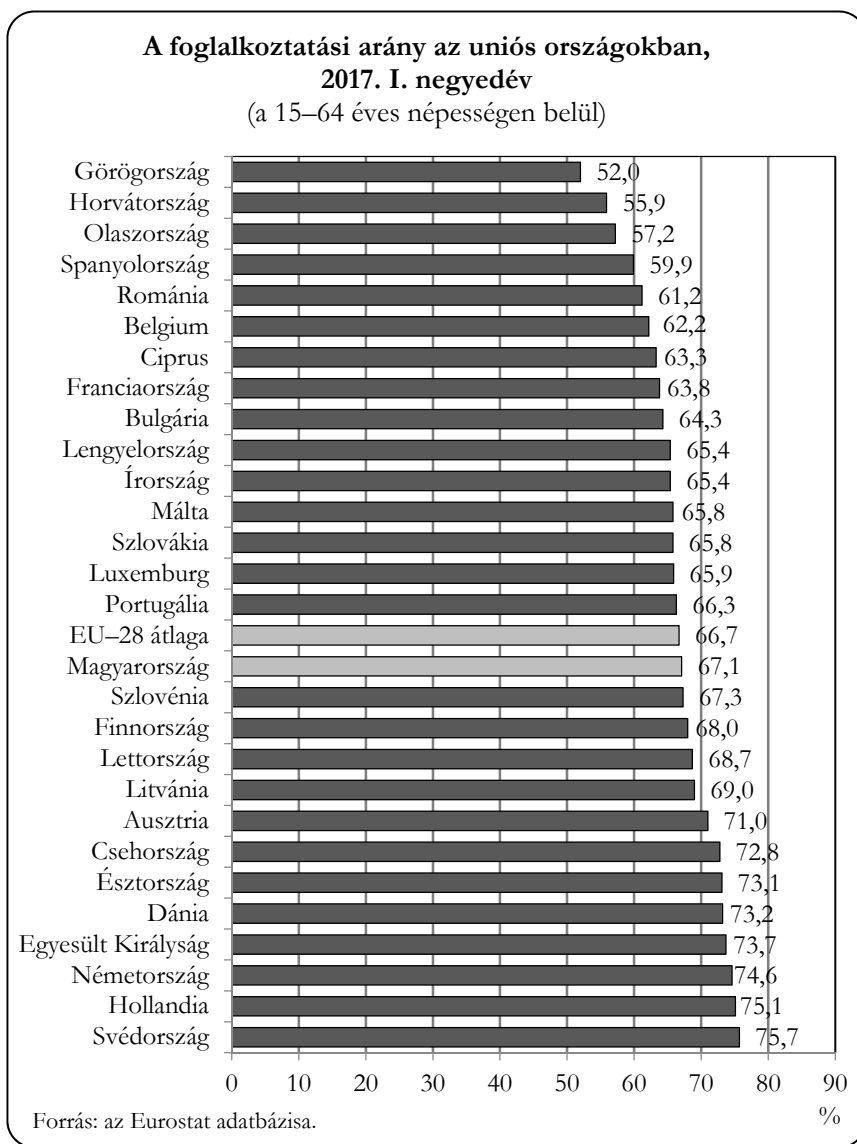
17. ábra

A rendelkezésre álló legfrissebb, **2017. I. negyedévi** adatok az unió egészében pozitív irányú munkaerőpiaci változást mutatnak. A 15–64 évesek körében mind az **unió 28 tagállamának** átlagában, mind a tagországok döntő többségében bővült a foglalkoztatás és csökkent a munkanélküliség az egy évvel korábbihoz képest. Az EU–28 átlagában a **foglalkoztatási arány** 66,7, a **munkanélküliségi ráta** 8,4% volt. Bulgáriában, Magyarországon, Portugáliában, Spanyolországban és Szlovéniában mindkét mutatót jelentős mértékű javulás jellemezte az előző év azonos időszakához képest. Ezzel szemben Dániában a foglalkoztatási arány elmaradt a 2016. I. negyedévitől, miközben a munkanélküliségi ráta enyhén nőtt, ez utóbbi mutató Luxemburgban és Olaszországban szintén emelkedett. A foglalkoztatás szintje az Egyesült Királyságban, Hollandiában, Németországban és Svédországban volt a legmagasabb (73,7–75,7%), Görögországban, Horvátországban és Olaszországban a legalacsonyabb (52,0–57,2%). A munkanélküliség szintje Görögországban és Spanyolországban – a jelentős mértékű rátacsökkenés ellenére – változatlanul kiemelkedő (23,5 és 18,9%), ami a fiatal, 15–24 éves munkanélküliek magas arányával párosult. (A görög és spanyol fiatalok munkanélküliségi rátája 46,8 és 41,7% volt 2017 I. negyedévében, az unió átlaga 17,7, a magyar mutató ennél jóval alacsonyabb, 10,3%)

volt.) Az állástalanok aránya – a 15–64 éves népességen belül – Csehországban és Németországban volt a legalacsonyabb: 3,5 és 4,2%.

18. ábra

2017 I. félévében a **keresetek** alakulását a minimálbér és a garantált bérminimum 15, illetve 25%-os növekedése, a költségvetési szféra egyes területeit, továbbá az állami közszolgáltató vállalatok munkavállalóit érintő keresetrendezések befolyásolták.

2017 júniusában – nemzetgazdasági szinten²⁷ – a teljes munkaidőben alkalmazásban állók **bruttó átlagkeresete** 297 300 forint volt, 14,4%-kal meghaladta az egy évvel korábbi. A családi adókedvezmény figyelembevételével becsülhető **nettó átlagkereset** 205 500, a családi adókedvezmény nélkül számolt nettó átlagbér – szintén 14,4%-os emelkedés mellett – 197 700 forintot tett ki.

2017. január–júniusban a teljes munkaidőben alkalmazásban állók a nemzetgazdaság egészében **bruttó** 290 300 forintot kerestek. A családi adókedvezménnyel együtt számolt **nettó átlagkereset** becsült összege 201 000, a kedvezmény nélküli **nettó bér** 193 100 forint volt. A családi adókedvezmény igénybevételének 2017. évi szabályai a kétgyermekes családok esetében a nettó keresetek nagyságát és alakulását pozitívan befolyásoló változást hoztak.

2017. január–júniusban a **bruttó és a nettó átlagkeresetek** a közfoglalkoztatottak adatait figyelembe véve azonos mértékben, 12,5, míg nélkülük 11,7%-kal voltak magasabbak az előző év azonos időszakánál.

Közfoglalkoztatottak nélkül számolva a vállalkozásoknál alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete 203 200 forint volt, 11,0%-kal több az előző azonos időszakánál. A költségvetésben dolgozók átlagosan nettó – ugyancsak a közfoglalkoztatottak hatását kiszűrve – 203 500 forintot kerestek, 14,2%-kal többet az egy évvel korábbinál, miközben a nonprofit szervezeteknél alkalmazottak 180 800 forintos nettó átlagbére egy év alatt 9,9%-kal nőtt.

8. tábla

A nettó átlagkeresetek alakulása, 2017. január–június

Megnevezés	Összesen		Közfoglalkoztatás nélkül	
	forint	változás az előző év azonos időszakához képest, %	forint	változás az előző év azonos időszakához képest, %
Versenyszféra	202 500	11,1	203 200	11,0
Költségvetés	175 700	16,0	203 500	14,2
Nonprofit szervezetek	166 000	10,3	180 800	9,9
Nemzetgazdaság összesen	193 100	12,5	202 400	11,7
Ebből: közfoglalkoztatott	54 300	3,2	X	X

A fogyasztói árak 2,3%-os növekedése mellett a – családi adókedvezmény nélküli – **reálkereset** 10,0%-kal meghaladta az előző év január–júniusit. (2016 január–júniusában a keresetek reálértéke 7,5%-kal nőtt.)

²⁷ A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a megfigyelt nonprofit szervezeteknél.

A költségvetési szférában és a nonprofit szervezeteknél a foglalkoztatottak érintett köre, mintegy 108 ezer fő – a 2011–2012. évi adó- és járulékváltozások ellentételezését szolgáló – a keresetbe nem tartozó **kompenzációban** részesült, ennek összege átlagosan bruttó 9000, illetve 8500 forint volt.

A **közfoglalkoztatottak** létszáma átlagosan 172,7 ezer fő volt, 14,2%-kal kevesebb a 2016. január–júniusnál. Bruttó átlagkeresetük 81 700 forintos összege 3,2%-kal meghaladta az egy évvel korábbit.

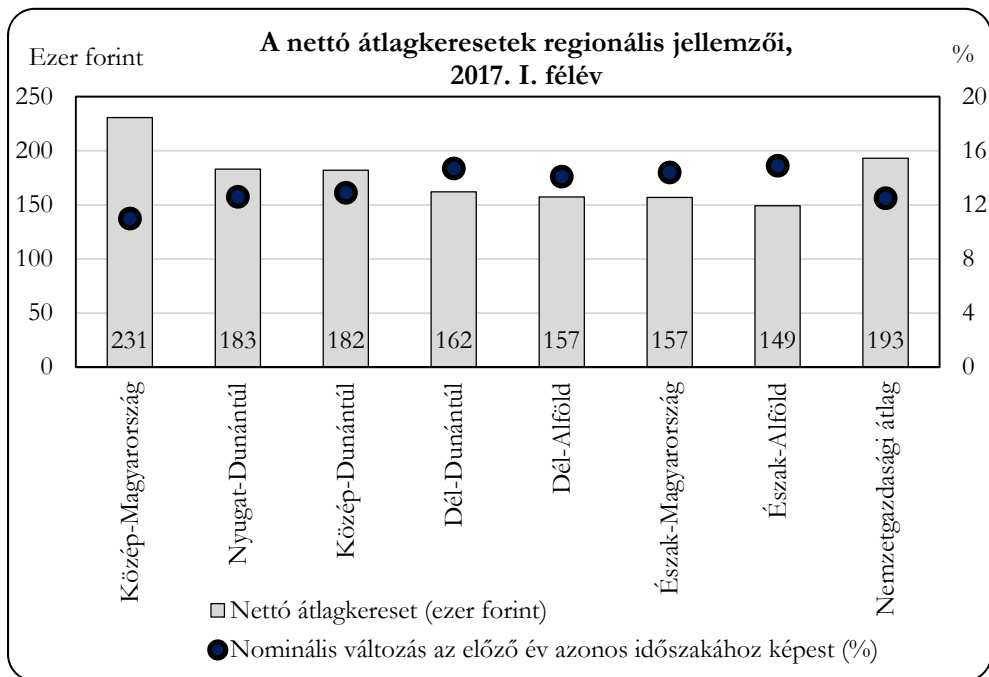
A **nemzetgazdasági ágak** kereseti rangsorában a legmagasabb nettó átlagbér változatlanul a pénzügyi szolgáltatás, valamint az információ és kommunikáció területét jellemezte, az itt dolgozók 382 és 339 ezer forintos keresete jelentősen több volt a nemzetgazdasági átlagnál. Ezzel szemben a humán-egészségügyi, szociális ellátásban és a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátásban dolgozók keresték a legkevesebbet (120 és 125 ezer forintot), ez 38, illetve 35%-kal maradt el az átlagtól. A nemzetgazdaság mindegyik területén emelkedett a nettó átlagkereset, kiemelkedő mértékben a művészet és szabadidő, valamint a humán egészségügyi, szociális ellátás területén (25,1 és 20,3%), a legkisebb mértékben pedig az információ és kommunikáció ágban (4,9%), a többi területet 8,7–16,2%-os nettó keresetnövekedés jellemezte.

A **rendszeres** (prémium, jutalom, egyhavi külön juttatás nélküli) **havi bruttó átlagkereset** 271 200 forint volt, a bruttó átlagkereseteknél némileg nagyobb mértékű, 12,6%-os növekedés következett be. Ezen belül a versenyszférában 11,4, a költségvetésben 15,6%-os emelkedés történt. A költségvetési intézményeknél alkalmazásban állók – közfoglalkoztatottak nélküli – rendszeres bére 13,8%-kal meghaladta az egy évvel korábbit.

A nemzetgazdasági szintű, átlagos **havi munkajövedelem** egy év alatt 12,2%-kal, 304 400 forintra emelkedett. A havi kereseten felüli egyéb pénzbeli, illetve természetbeni juttatások (jubileumi jutalom, étkezési térítés, lakhatási támogatás, munkába járással kapcsolatos költségtérítések) a munkajövedelem 4,6%-át, míg egy évvel korábban 4,9%-át jelentették. A munkajövedelem kereseten felüli része a közigazgatás és a szállítás, raktározás területén volt a legmagasabb (7,7 és 7,4%), az oktatás és a humán-egészségügyi, szociális ellátásban a legalacsonyabb (2,3 és 2,5%).

2017. január–júniusban mindegyik **régióban** nőttek a keresetek, annak dinamikája egyedül Közép-Magyarországon (11,0%) maradt el a nemzetgazdaság 12,5%-os átlagától, míg a többi régiót 12,6–14,9%-os emelkedés jellemezte. A **megyék** keresetnövekedési rangsorának két végpontján Győr-Moson-Sopron és Jász-Nagykun-Szolnok megye található, előbbi területen 10,8, utóbbinál 17,2%-kal nőttek a bérek egy év alatt.) Változatlanul Közép-Magyarországon a legmagasabb a nettó átlagbér (231 ezer forint), a legalacsonyabb pedig Észak-Alföldön (149 ezer forint). Közel 4 ezer forinttal, 81 ezer forintra nőtt a legmagasabb és a legalacsonyabb keresetű régió közötti eltérés.

19. ábra

2017. január–júniusban a **keresetek** – családi adókedvezmény figyelembevételével számított – **vásárlóereje**²⁸ a nemzetgazdaság egészében 9,9%-kal meghaladta az egy évvel korábit. 2017-ben a családi adókedvezmény igénybevételének szabálya a kétgyermekes családok körében hozta a legnagyobb mértékű (10,8%-os) reálkereset-emelkedést. A családi adókedvezmény figyelembevételével becsülhető nettó kereset összege átlagosan 201 000 forint volt, 12,4%-kal több a 2016. január–júniusánál. (A családi adókedvezmény munkavállalónként átlagosan havi 7,9 ezer forint pluszt eredményezett a családok jövedelmében a kedvezményre nem jogosultak nettó béréhez képest.) A gyermekszámot figyelembe véve a 3 vagy annál több gyermeket nevelők havi nettó 244 700 forintos keresete közel 56 ezer forinttal meghaladta a gyermektelenekét.

²⁸ A háztartások demográfiai és jövedelmi adatain alapuló mikroszimulációs modell számítása szerint.

9. tábla

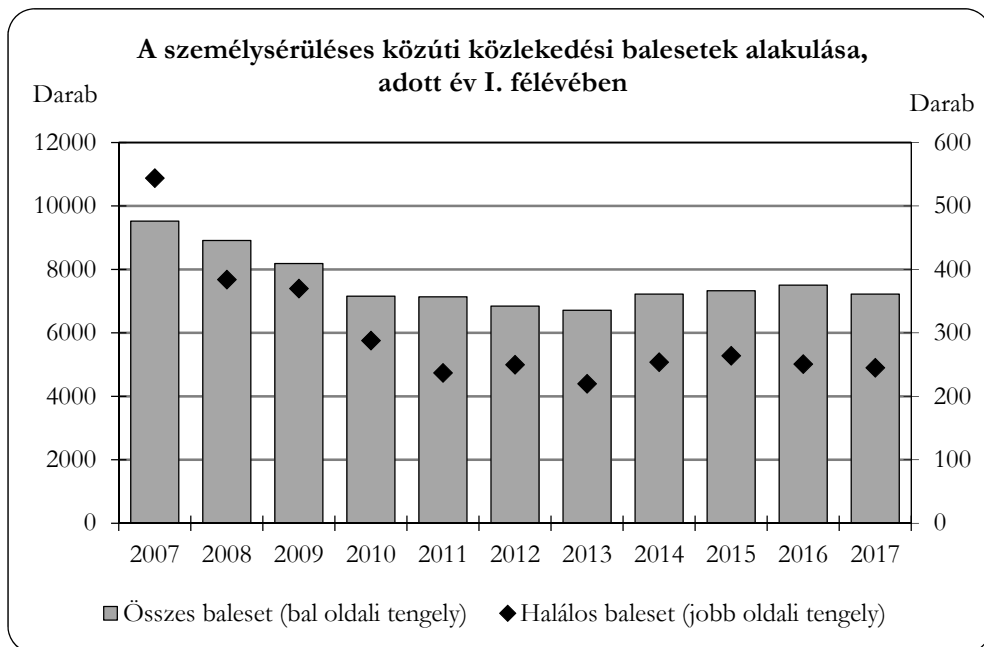
**A családi adókedvezmény figyelembevételével számított nettó- és reálkereset alakulása,
2017. január–június**

Eltartott gyermekek száma	Nettó kereset		Reálkereset	Az alkalmazásban állók részaránya háztartástípus szerint, %
	forint/fő/hó	előző év azonos időszakához viszonyított változása, %		
Nincs eltartott gyermek	189 100	12,3	9,8	54,0
1 gyermek	197 800	12,4	9,9	22,4
2 gyermek	226 100	13,4	10,8	17,2
3 vagy annál több gyermek	244 700	11,3	8,8	6,4
Nemzetgazdaság összesen	201 000	12,4	9,9	100,0

Személysérüléssel közúti közlekedési balesetek

2017 I. félévében mind a **személysérüléssel közúti közlekedési balesetek** száma, mind az azokban megsérült személyeké csökkent (3,8, illetve 2,3%-kal), és a balesetek során 1-gyel több személy vesztette életét, mint az előző év azonos időszakában. 7 225 balesetben 268-an meghaltak, 2468-an súlyosan, 6837-en könnyen sérültek. A meghaltak közül 5-en, a sérültek közül 694-en voltak gyermekkorúak.

20. ábra

A balesetek 63%-át személygépkocsi-vezetők, tizedét kerékpárosok, és közel tizedét tehergépkocsi-vezetők okozták. Az előző év azonos időszakához képest a segédmotoros kerékpárosok ötödével, a kerékpárosok tizedével kevesebb balesetet okoztak. A balesetek 31%-a azért következett be, mert nem megfelelően választották meg a haladási sebességet, közel negyedükben pedig nem adták meg az elsőbbséget.

Ittas állapotban a balesetek 8,2%-át (590 balesetet) okozták. Az okozók 55%-a személygépkocsiba, 21%-a kerékpárra, 10%-a segédmotoros kerékpárra ült alkohol fogyasztása után. A személygépkocsival **ittasan okozott balesetek** száma közel ötödével csökkent 2016 I. félévéhez képest, a motorkerékpárral okozottaké azonban 87%-kal emelkedett.

A baleseti sérülések és halálesetek 64%-a lakott területen belül történt, a lakott területen kívül történtek 11%-ának volt autópálya a helyszíne. Ez utóbbiak többsége (71%-a) az M3-as, az M1-es és az M7-es pályán történt.

A **százezer lakosra jutó balesetek száma** az országos átlagnál (74) Közép-Magyarországon (83) és Nyugat-Dunántúlon (81) magasabb volt, Észak-Magyarországon (57) pedig jóval alatta maradt, ami szoros összefüggést mutat az egyes régiókban használt személygépkocsi (és motorkerékpár) állományával.

FÜGGELÉK

A TEÁOR'08 nomenklatúra szerinti nemzetgazdasági ágak teljes és a tájékoztatóban előforduló közérthető, rövid megnevezései

Teljes megnevezés, TEÁOR'08		Rövid megnevezés	
A	Mezőgazdaság, erdőgazdaság, halászat	A	Mezőgazdaság
B	Bányászat, kőfejtés	B	Bányászat
C	Feldolgozóipar	C	Feldolgozóipar
D	Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	D	Energiaipar
E	Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgyűjtés, hulladékfeldolgozás, kármentesítés	E	Víz- és hulladékgyűjtés
F	Építőipar	F	Építőipar
G	Kereskedelem, gépjárműjavítás	G	Kereskedelem
H	Szállítás, raktározás	H	Szállítás és raktározás
I	Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	I	Vendéglátás
J	Információ, kommunikáció	J	Információ és kommunikáció
K	Pénzügyi, biztosítási tevékenység	K	Pénzügyi szolgáltatás
L	Ingatlanügyletek	L	Ingatlanügyletek
M	Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	M	Tudományos és műszaki tevékenység
N	Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	N	Adminisztratív szolgáltatás
O	Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	O	Közigazgatás
P	Oktatás	P	Oktatás
Q	Humán egészségügyi, szociális ellátás	Q	Egészségügyi szolgáltatás
R	Művészet, szórakoztatás, szabadidő	R	Művészet és szabadidő
S	Egyéb szolgáltatás	S	Egyéb szolgáltatás
T	Háztartás munkaadói tevékenysége, termék előállítása, szolgáltatás végzése saját fogyasztásra	T	Háztartások tevékenysége
U	Területen kívüli szervezet	U	Területen kívüli szervezet

Készült a Tájékoztatási igazgatóságon,
a KSH Szakstatistikai igazgatóságának közreműködésével

Vezető szerkesztő:

Novák Géza osztályvezető

Készítették:

Deák Tiborné, Herzog Tamás, Hidas Zsuzsanna
Jávorszkyé Nagy Anikó, Kelemen Nóra, Kovács Andrea, Kovács Krisztián,
Novák Zoltán, Retz Tamás, Varsányi Tamás

A KSH honlapján az adatbázisban és a kész táblarendszerekben folyamatosan frissülnek az adatok,
valamint elérhetők a szakstatistikánkénti részletes módszertani információk.

A honlap elérhetősége: **www.ksh.hu**

Kész táblák: Adatok menü, Táblák (STADAT) almenü
Adatbázis: Adatok menü, Tájékoztatási adatbázis almenü
Módszertani információk: Adatok menü, Módszertani információk(metaadatok) almenü

kommunikacio@ksh.hu

345-6789 (telefon), 345-6788 (fax)